

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXV. évfolyam

Subotica, CSÜTÖRTÖK, 1924 november 13.

312. szám

M megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon szám: Kiadóhivatal 8-58. : Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Lebach-palota)
Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Foncière-palota)

Két bankett

Az angol választások után át-diszletezték a világ színpadát. Mintha legördült volna a vasfüggöny s eltávoztak volna a demokrácia és nemzetközi béke szerepeinek kifütyült alakítói. A nézők ugyanazok maradtak, ugyanaz maradt a színpad levegője és ugyanakkor a tragédiának előadását folytatják a hirtelen beugrott színészek, csak a diszlet más. Addig verőfényben ragyogott a színpad, két oldali reflektor világította meg az aktorokat, fény, ragyogás, szín, a termő munka egyenletes robaja s a béke himnuszának hangja töltötték be a színpadot. Azóta elsötétedett a játékszín, rembrandti homályban folyik tovább a nagy tragédia, összeolvadnak a tárgyak, mélyen és tompán dübörögnek a hangok, mintha gyászfátyollal letakart dob peregne, elhallgattak a harsónak, elnémult a hegedű, csak a dob perog s az oboák sikoltoznak. Csak a forgó színpad technikai csodája tudja ilyen gyorsan átdiszletezni a világ színpadát. A forgó színpad, a forgandó szerencse.

Hamlet, ha elrecitálja a lét és nemlét monológját, Lear, ha megátkozta legkedvesebb leányát, leszalad a sarkon levő kocsmába s egy pohár sörrel leöblíti a shakspear-i mondatok fonszges zamatját. Csodálatos véletlen, hogy a tegnapi napon a ma robogó tragédiájának két főszereplője állt fel a zöld asztaltól s telepedett le a fehér asztal mellé, hogy a „lenni vagy nem lenni” rettenetes dilemmájában rögtönözzenek valamit, ami jobban megvigasztalja a világ cirkuszának mulató szenvedőit, mint a shakspear-i „nem ismert tartomány, melyből még nem tért meg vándor.”

És — mintha csodák történnének. Az egyik tragikus hős, Baldwin, akire a végzet vak rendezője most osztotta ki a világpolitika urának szerepét, amíg a színpadon a konzervativizmus dicserétét zengi s a munkáspárt demokráciája elleni tirádákkal ragadtatja tapsra a nézőket, leszalad a Guild Hall-ba, megiszik egy pohár sört s olyan programot hirdet, mely semmiben sem különbözik az elbukott s a színpadról kihurcolt nagy ellenfelének törekvéseitől. S a másik hősi színész, aki a népfenségnek háromszor nyújtotta fel Lupercal ünnepén a koronát, akinek Macdonald után úgy jóstolták meg bukását, mint Robespierre-ét Danton után, elmegy egy Rodesban tartott díszbédre s ott olyan beszédet mond, mintha — Danton-Macdonald még élne! Min-

denki azt várta, hogy a politikai okosság s a viszonyok kényszerítő hatalma azt parancsolják rá Herriot-ra, hogy eszkomptálja az angol választások hatását s megteszi azt a jobbrafordulást, amire nagy szövetségesének állásfoglalása csábította. Mindenki azt várta, hogy az uralomra kerülő angol konzervatívek magukhoz fogják rántani az európai politikát. Mindenki azt várta, hogy a konzervatívok kormánya mindenben a szöges ellentétét fogják véghezvinni annak, amit a munkáskormány kezdeményezett. Az angol politikát azonban évszázadok óta az az okosság jellemzi, amivel a viszonyokhoz tudták szabni a programot s nem a program kedvéért tettek erőszakot a tényleges helyzeten. Amit Macdonald kezdett, az nem Macdonald koncepciója volt, hanem az európai probléma megoldásának egyetlen lehetősége. A genfi jegyzőkönyv aláírását talán megtagadják, — nem szabad azonban elfelejteni, hogy a genfi megegyezés a béke álomországainak volt csak első alap-

törvénye — de ezzel csak Macdonald presztizs-sikerét csökkentik s nem reális eredményeket semmisítenek meg. De folytatni fogják a macdonaldi politikát ott, ahol azt a munkáspárt elnöke abbahagyta: a londoni egyezményen és a Dawes-tervezet végrehajtásán. Herriot pedig még bátrabban hirdeti a baloldalt, az európai baloldal programját, köszönti a gyűlölet karjából kiszabaduló Németországot, köszönti az európai pacifizmus megerősödését s a civilizáció utjelzőivel tüzi ki Franciaország jövő politikájának irányát.

A két bankett két beszéde úgy világítja meg a világ színpadának sötétjét, mintha a homályban hirtelen két reflektor gyuladna ki s visszaadná a tárgyaknak színeit, miket ellopott a homály.

A felvonásnak vége. Baldwin azt hirdeti, amit Macdonald végzett. Mintha előadás után Desdemona Othello karján sietne hazába a kurtakocsmába egy félliter sillerre.

Pasics elnökölt a radikális-párt szerdai értekezletén

A miniszterelnök felgyógyult — Tanácskoznak a pártok végrehajtó bizottságai — A radikálisok választási előkészületei

A szerdai nap egyetlen jelentős politikai eseménye, hogy *Pasics* Nikola miniszterelnök teljesen felgyógyult hosszú betegségéből s *ma már résztvett a radikális-párt választási értekezletén*. Megállapítható, hogy a miniszterelnök felgyógyulása a pártusák dacára is osztatlan örömet kellett s az ellenzék vezetői közül is sokan gratuláltak *Pasics*nak, aki hosszú idő után ma először mutatkozott a beogradi uccán.

A radikális-párt ülését délelőtt 10 órára hívták össze, azonban délutánra halasztották, mert a kormánytagjai délelőtt *Gavrilovics* Pante volt londoni követ temetésén vettek részt. A temetésen az ellenzéki politikusok is nagy számban vettek részt s emiatt a politikai tevékenység egész délelőtt szünetelt. Az ellenzéki pártok tagjai közül csak a választásokat intéző bizottságok vannak Beogradban, ezek egész nap tanácskoznak, azonban határozataikat nem hozzák nyilvánosságra.

Különös érdeklődés csak a radikális-párt gyűlése iránt nyilvánult meg. A párt esti ülésén *Pasics* elnökölt. Elsősorban megválasztották a választásokat intéző bizottságot, a melynek elnöke *Jovanovics* Liuba, a parlament elnöke, tagjai: *Markovics* Lázár és *Jankovics* Velizár volt miniszterek, *Makszimovics* Bózsó belügyminiszter, dr. *Ilkovic* Mihailó és *Grgin* Dusan volt képviselők, valamint *Jovanovics* Jósza volt miniszter, aki a legutóbbi parlamentnek nem volt tagja. Ennek a bizottságnak a feladata a választási küzde-

lem önálló vezetése s csak fontosabb vitás kérdésekben kell a végrehajtó-bizottsághoz fordulnia.

Az értekezlet jelölési utasításokat dolgozott ki a járások számára, aminek az a célja, hogy a *kezős listák elkerülhessék*.

Szóba került az értekezleten a *Pribicevics-párttal való választási együttműködés is*. Kiküldtek egy bizottságot, amely megbeszéli a *Pribicevics-párttal* a választásokon való együttműködést. A bizottság tagjai: *Pasics*, *Jovanovics* Liuba és *Triikovics* Márkó.

Elhatározta a pártgyűlés, hogy a radikális-párt *kiáltvánnyal fordul az ország népéhez*, amelyben eddigi és jövő politikáját igazolja. *Pasics* miniszterelnököt bízták meg, hogy kiválassza azt, aki a proklamációt megszerkeszti. Ezenkívül az egyes járásokban is adnak ki külön kiáltványokat.

Az ülés befejezése után *Pasics* eltávozott s a választásokat vezető bizottság nyomban megtartotta első ülését, amelyen a horvátországi és szlavóniai jelölő listák összeállításával foglalkoztak.

Államvédelmi törvény a Radics-párt ellen?

A kormány politikáját a Radics-párttal szemben egyelőre mély titok fedi. Ugyilátszik, a kormány véglegesen nem döntött arról, hogy a horvát köztársasági parasztpártot miképpen kezelje. Ennek okát — beavatottak szerint — abban kell keresni, hogy a kormány radikális tag-

jai nem hajlandók olyan erélyes rendszabályok alkalmazására, mint amilyeneket a *Pribicevics-párti miniszterek követelnek*.

Maga Radics és pártja vezető tagjai ellen egyébként semmi büntető eljárás nincs folyamatban, miután azokban az ügyekben, amelyek annak idején fölmerültek, már régen megszűnt az eljárás. Valószínűnek látszik azonban, hogy a kormány későbbi időpontban büntvádi eljárás formájában is megnehezíti Radicsék választási küzdelmét. Ezzel függ össze — állítólag — a zagrebi koronátigységnek: dr. Alekszander Viktorak beogradi utia, aki a szerdai nap folyamán hosszasan tárgyalta *Lukinics* Edó igazságügyminiszterrel. A *Demokratia* értesülése szerint a konferencián arról volt szó, hogy a képviselői immunitás megszüntetésével az államvédelmi törvényt alkalmazzzák a Radics-párt, valamint a német és a magyar párttal szemben.

Jovanovics Ljuba újabb kommunikéje

Az ellenzéki blokk vezetőinek tegnapi kommunikéjére — amelyet a *Bácsme gyei Napló* már ismertetett — *Jovanovics* Ljuba szerdán a következő nyilatkozatot küldte a lapoknak:

Jovanovics Ljuba, a parlament elnöke felhatalmazott bennünket annak közlésére, hogy neki *semmi köze sincs a kormány sajtóirodájához*, sem ahhoz a közleményhez, amit a sajtóiroda kiadott azokról az okokról, amelyek miatt Radicsék nem léntek be a Davidovics-kormányba. Ezért *Jovanovics* előtt érthetetlen, hogy a „szűkebb blokk köréi” hogyan tudták az ő számláira írni a sajtóiroda közleményében foglaltakat és kiadni a maguk kommunikéjét, amelyben vele erről az ügyről ok nélkül polemizáltak.

Hol van Radics?

Radics István tartózkodási helyéről még mindig nem tudnak Beogradban semmi biztosat. A belügyminisztériumnak nincs még pontos értesülése Radics hollétéről, amiről a legkülönbözőbb verziók vannak forgalomban. Egyesek szerint Radics még az ország területén tartózkodik, viszont más hírek szerint már külföldön van.

A pártklubokban

máris élénk vita folyik a képviselőjelölésekről, elsősorban természetesen arról, hogy az egyes pártvezérek melyik kerületekben jelöljék.

Az eddigi tervek szerint *Pasics* miniszterelnök Beogradon kívül még két kerületben fog fellépni, ahol szükségesnek tartják, hogy a miniszterelnök nevének sulvával erősítsék meg a radikális-párti jelöltek pozícióját. *Jovanovics* Liuba házelnök előreláthatóan ismét mindkét dalmáciai kerületben listavezető lesz és esetleg fellép a boszniai Travnikban is. Egyesek az észak-dalmáciai kerületben akadályokat akarnak gördíteni *Jovanovics* Liuba jelöltetése elé, azonban biznak abban, hogy sikerülni fog ezeket az akadályokat elhárítani.

Davidovics Liuba, a demokráciapárt vezére, a megegyezéses politi-

ka dokumentálásaképpen *Beogradban, Zagrebben és Ljubljánban* lép fel.

A választói névjegyzék kiigazítása

A választási küzdelemmel szorosan összefügg a választási listák kiigazításának a kérdése. A választási törvény értelmében a választói névjegyzékeket minden év januárjában hivatalból ki kell igazítani és ezért valamennyi párt már most nagy előkészületeket tesz, hogy kimaradt választóik bekerüljenek a névjegyzékbe. A jelöléseket és a listákat a megfelelő ajánlók aláírásával a választási törvény szerint huszonöt nappal a választások előtt kell az illetékes törvényszéknek benyújtani. Mivel ez a nap január 14-re, vagyis pravoszláv ulév ünnepe esik, ezért a listákat már január 13-ig be kell nyújtani.

A suboticei közigazgatás átszervezése

Vukics volt főkapitány lesz a helyettes-polgármester

A belügyminisztérium — mint a *Bácsmegyei Napló* közölte — felmentette állásától Tabakovics Miklós helyettes-polgármestert, aki már át is adta hivatalát helyettesének, Hoffmann Kálmán gazdasági tanácsnoknak. Hoffmann tanácsnok csak ideiglenesen vezeti az alpolgármesteri hivatalt mindaddig, míg Gyorgyevics Dragoszláv főispán előterjesztésére meg nem történik az új polgármester-helyettes kinevezése.

Az alpolgármesteri állásra a legkomolyabb jelölt Vukics Ferenc volt rendőrfőkapitány. E napokban a suboticei radikális pártszervezettel egyértelműen Gyorgyevics főispán felajánlotta Vukicsnak a helyettes-polgármesteri állást. Ezek alapján Vukics Ferenc helyettes-polgármesteri kinevezése biztosra vehető és valószínűleg a napokban már el is foglalja hivatalát. A helyettes-polgármesteri hivatal átvételével egyidejűleg át fogja venni az árvaszék vezetését is, amelynek vezetésével

— mint ismeretes — már a Davidovics-kormány belügyminisztere megbizta.

Az azonban még kérdés, hogy Vukics lesz-e a lakáshivatal főnöke is. A lakáshivatalt éveken át Tabakovics volt helyettes-polgármester vezette, nem régen azonban dr. Orscics Lázár városi főjegyzőt bízták meg ideiglenesen a lakáshivatal ve-

zetésével. Arra nézve még nem történt döntés, hogy a lakáshivatal vezetését melyik főfőosztályos hatáskörébe utalják.

A város közönsége, amelynek már évek óta volt alkalma megismerni Vukics Ferenc közigazgatási működését, szívesen fogja látni a volt rendőrfőkapitányt a helyettes-polgármesteri székben is.

A vajdasági radikálisok és a magyarság

A suboticei szervezet elnöke a magyarság törekvéseiről és politikai állásfoglalásáról — A vajdasági radikálisok Novisadon jönnek össze konferenciára

A vajdasági radikális párt végrehajtóbizottsága csütörtökön tartja meg ülését Novisadon, hogy a választási agitációt megindítsa és a párt választási programját megszabja. A gyűlésen a suboticei radikális párt kiküldöttei is részt vesznek. Szerdán délután a suboticei párt-szervezet ülést tartott, amelyen a párt-szervezet elfoglalandó álláspontjáról tárgyaltak.

Kérdést intéztünk Popovics György tanügyi inspektorhoz, a suboticei radikális párt elnökéhez, hogy mi a suboticei radikális párt-szervezet álláspontja a magyarsággal szemben és mi a radikális párt nemzetiségi politikája. Popovics György a *Bácsmegyei Napló* munkatársának kérdéseire a következőket mondotta:

— Ami a magyarság politikai szervezkedését illeti

a nemzetiségi szervezkedés helytöltésére csak kényszerhelyzetben kerülhet a sor.

Nem hinném, hogy bekövetkezhetnék a magyarság politikai szervezkedésének betöltése, de ha erre mégis sor kerülne, úgy ezt nem szabad úgy felfogni, mintha ez állandó gyakorlattá fajulhatna. Mindenesetre azonban

különbséget kell tenni az állam-érdek és képviselőjelöltek érdeke között,

mert nincs kizárva, hogy egyes helyeken a jelöltek a maguk érdeké-

ben fogják hasonló rendszabályok alkalmazását követelni. Remélem azonban, hogy a kormány nem fog ilyen befolyásoknak engedni. Bizom abban, hogy a nemzeti blokk a választásokon ugyanis abszolút többséget fog szerezni, ha esetleg néhány szavazat hiányozna is az abszolút többséghez, azt a kisebb csoportoktól könnyen meg lehet majd szerezni.

— A magyarságra nézve nagyon hasznosnak találom, ha a magyarság most érintkezést keresne a legerősebb párttal, amely a Magyarországgal még fennálló nézeteltéréseket képes lesz elsimítani és ezáltal az itteni magyarokat nemcsak az irredentizmus vádjától lehetne mentesíteni, hanem sorsukon lényegesen javítani is lehetne. Ha Magyarországgal normális összeköttetés létesülne, akkor ez a vidék nemcsak nemzetiségi szempontból szabadulna fel a lidérc-nyomásalól, hanem anyagilag is jobban boldogulna.

Kulturális téren a magyarok jogait nem szabad csorbítani.

A kulturális haladás az államnak is érdeke és így

pedagógiai szempontból elhibáztottnak tartom, ha a magyar tanulókat megakadályozzák az anyanyelvükön való oktatásban.

Az államnyelv tanulását megkívánhatjuk, de ez nem jelenti azt, hogy a magyarnyelvű oktatást lehetetlené tegyék. Én mindig arra töreked-

tem, hogy a polgári iskolák magyar tagozatait bővítsük és a múlt évben például több megszüntetett magyar osztályt újból megnyitottunk. Az elmúlt esztendőben egyetlen magyar osztályt se zártunk be az elemi iskolákban. Nem tartom helyesnek, hogy az elmagyarosodott németeket nem engedjük magyar osztályban tanulni. Általában — mint mondtam — a kultúra érdekében az iskolapolitika terén liberális fel fogásnak kell érvényesülnie.

Végül a magyarságnak a választásokon való részvételéről Popovics György a következő kielenést tette:

— Minden reálistan gondolkodó politikusnak feltétlenül számolni kell a magyar választókkal. Akármű is lenne a magyarság politikai szervezkedésének a sorsa, az bizonyos, hogy

a magyarokat a választásból nem lehet kizárni.

A választási törvény nem ismeri a pártot, csak listát és így még politikai párt hiányában is saját listával léphet fel a magyarság. Mindenesetre azonban célszerűnek tartanám, ha a magyarság a legerősebb szláv párttal keresne összeköttetést, hogy a választásokon való részvétele minden eshetőségre biztosítva legyen.

Kedvezően folynak a velencei tárgyalások

Nincsics találkozni fog Mussolinival

Velencéből jelentik: A jugoszláv és olasz delegációk közt Velencében folyó tárgyalások már nagymértékben előrehaladtak és kijátás van arra, hogy a tanácskozások hamarosan megegyezésre vezetnek.

A megbeszélések elsősorban a fiumei vasutállomás használatára, a Thaon de Revel kikötőben engedélyezett jugoszláv vasuti szolgálatra és a vasuti tarifákra vonatkoznak. Rendezni fogják a Jugoszláviából Olaszországba exportra kerülő falküldemények díjszabását; a faexport a jövőben, a megegyezés szerint, nem a fiumei, hanem a susáki és trieszti kikötőn át fog lebonyolódni. A két állam közt megegyezés jött már létre az aktívák felosztására vonatkozóan, amj a két állam által kiküldendő vegyes bizottság útján történik. A bizottságban az érdekelte hatóságok kiküldöttei is részt vesznek. A megegyezés alapjául az utódállamok 1922. évi római konferenciáján létrejött megállapodás szolgál. A víz-, gáz- és villanyáramszolgáltatás tekintetében is létrejött a megegyezés.

Élénk vita folyik még az osztrák-magyar koronákban fennálló régi magánjogi tartozásokról. Az erre vonatkozó tanácskozásokat csak Fiumére, hanem a többi területekre is kiterjesztették. A fiumei rekvirálások fejében fizetendő kártérítési fizetéseket az egyéb területekre vonatkozóan már megkötött egyezmények alapján rendezik. Napirendre került az állampolgárság, az opció és a Fiumében élő jugoszláv kisebbségek jogainak kérdése is, amire vonatkozóan az a megegyezés jött létre, hogy a fiumei jugoszláv polgárok az SHS királyság olasz kisebbségeivel egyenlő eibánásban részesülnek.

Beográdi jelentés szerint Nincsics külügyminiszter és Bodrero tábornok, beográdi olasz követ között is tanácskozások folytak a velencei tárgyalásokkal kapcsolatban. Az olasz követ kifejezte Mussolininek azt a kívánságát, hogy találkozzon őhajt Nincsics külügyminiszterrel. Az erre vonatkozó előkészületek már megtörténtek és Nincsics külügyminiszter valószínűleg e hónap végén Velencébe utazik, ahol a Mussolinival való találkozás le fog folyni.

Egykritikusalbumából

Irtá: Baedeker

SZERELEM ÉS VIDÉKE

Őszintén tudom sajnálni azokat, akiknek nincs szerencsájuk a szerelemben, de még inkább azokat, akiknek nagyon sok a szerencsájuk benne.

Az ember minden szerelméről azt hiszi, hogy az az első, s hogy az az utolsó.

Nőkről és szerelemről volt szó, s egy nagynevű tudós is beleegyezett a vitába. Hosszasan beszélt, s lehet, hogy ez nem volt éppen a legerősebb témája, mert egy hölgy egyszerre csak idegesen és türelmetlenül bekiáltott az előadásába:

— Eh, kérem, itt a tudomány nem ér semmit!

A szerelemben a legnagyobb bűnököt megbocsátják, és apró figyelemtelenségeikért megharagusznak.

Az igazi nagy embernek kis ügy a szerelem. Azért jaj annak a nőnek, aki ugynevezett nagy férfit szeret!

Amikor a nő átengedi magát, akkor kezdődik a szerelmi viszony, — a szerelem ez időpontban már csökkenni kezd. Mint ahogy az étvágy az első megevett falatnál már enyhül, pedig a gyönyör csak azután kezdődik.

A szerelmi viszonyokból, amikor

megszüntek, könnyebben lesz elleneségeskedés mint barátság.

Férfiak és nők közt egyformán az művésze a szerelemnek, aki úgy tud szakítani, hogy ne haragudjanak rá.

A szellemes nők sohase, s az ostobák ritkán állhatatosak a szerelemben.

A férfi sokkal hajlandóbb viszontszeretni mint a nő. Mert általában: jobb ember.

Az igazán okos nő előbb mond le a szerelemről, mielőtt megválna tőle a fiatalság és a szépség. Mert boldogtalanná lesz az, akinél a szerelem túléli azt a másik két érényt.

Az igazi szerelemben nincs alku. Az mindent akar. Ott minden kell, vagy — nem kell semmi.

A leányok első szerelme ritkán egy férfi, — a legtöbbször: maga a szerelem.

A fiuk első szerelme is ritkán egy nő, — a legtöbbször a női nem.

Egy hosszú könyv a szerelemről nem tud annyit mondani erről az érdekes témáról, amennyit egy egészen fiatal leány, aki még férfiscókot talán nem is izlett, e gondolkol.

Az ember ritkán tud számot adni magának arról, hogy hogy támadt a szerelme, de egy lelkiismeretes jegyzőkönyv pontosságával tudja megállapítani, hogy az miként csök-

kent s hogyan fokozódott le végül csendes közömbösséggé.

A szeretet nélküli szerelem csak rövid időre nyújthat boldogságot.

A szerelem néha több mint a szeretet, de sokszor meg kevesebb.

Vannak, akik sohase szerettek — először. S azok nem is tudják, hogy mi az igazi, a nemes, a tiszta szerelem

Vannak, akik förtöt üzve, a szerelem valamelyik dialektusát beszélnek, nem is a legszebbet mindég. — míg mások hasonló körülmények között az Énekek Éneke magasztos verseit dalolják. És bizony gyakran nem ez utóbbiak azok, akik a nagy sikereket aratják.

Aki nőben sohase csalódott, az nem is volt soha boldog

A szerelem nyári viharként pillanatok alatt támad, s hosszú végeérhetetlen őszi eső módjára lassan mulik el

A nő, aki önzetlenebb, szerelmet; a férfi, aki önzőbb, szerelmi viszonyt keres.

A nő a szerelemben, a szerelemnek s a szerelem által él. Egész énjét hát aszerint alakul, hogy szeretetik-e vagy szeret. S így a nő mindig erős, ha szeretik, s mindig gyöngy, amikor szeret. Ha szeretetik és szeret, akkor olyan, amilyennek lennie kell.

KISEBBSÉGI ÉLET

•••

A erdélyi unitáriusok főtanácsa Kolozsváron most vasárnap ülést tartott, amelyen főként iskolasérelmekkel foglalkoztak. Az unitárius iskolák helyzetéről püspökök: Ferencz József mondott beszédet, aki hangsúlyozta, hogy ha Angheliescu sérelmes rendeletei, a felekezeti oktatásügyi törvény meghozatalával, törvényt válnak, akkor még panaszkodni sem lehet: kihágás nélkül kivégzik az unitárius iskolákat. Az ülés végén meghozott határozatban az unitárius főtanács kimondta, hogy »nem elég a kormány és a törvényhozás jobb belátására számítani, a romálan román népet kell történelmi pillanatokban tett ünnepélyes ígéreteire emlékeztetni«. A főtanács egyebekben arra is utasította az egyházvezetőséget, hogy a többi, fenyegetett erdélyi magyar egyházzal együtt, közösen indítson nagyszabású akciót a felekezeti iskolák megvédésére. A mozgalom előkészítésének megbeszélésére már a legközelebb ülésszakára lépnek az erdélyi unitáriusok a katolikus és protestáns egyházakkal, amelyeknek szintén veszélyben forog jó néhány iskolájuk.

Rusinszkóban a nyelvkérdés körül állandó, heves harc folyik. A küzdelem központjában eddig *Presek* tanügyi inspektor állt, aki a ruszin iskolákban az ugynevezett ukrán nyelven való oktatást vezette be, amely épdly messze van a ruszin paraszt dialektusától, mint akár a prágai cseh. *Presek* nemrégiben váratlanul meghalt, de helyét még nem töltötte be a csehszlovák kormány. A rusinszkói nacionalista körök egyelőre lábhözött fegyverrel várják az új tanügyi inspektort, aki — prágai hír szerint — tovább folytatja az elhunyt *Presek* iskolapolitikáját. A nyelvkérdés körül tehát a harc Rusinszkóban újból megindul. Életre, halálra.

Barabás Béla, az erdélyi magyarság vezére a napokban Budapesten járt, ahol az aradi Szabadság-szobor ügyében — amelyet a román hatóságok le akarnak bontani — tárgyalta a magyar kormány tagjaival. Az ősz politikusa — mint az erdélyi lapokban olvassuk — már visszatért Aradra és budapesti tárgyalásairól a következő nyilatkozatot tette: »A magyar miniszterelnök kihallgatásom alkalmával azonnal rendeletet adott ki a bukaresti magyar követség olyértelmű utasítására, hogy az tgyen lépéseket a román kormánynál annak érdekében, hogy mindaddig, míg a két állam között diplomáciai konvenció nem jön létre a szobrokra vonatkozólag, addig a helybeli hatóságok akciói leszereltessenek«.

A bukaresti semmitűszékhez hónapokkal ezelőtt panasszal fordult husz elbocsátott marosvásárhelyi magyar tisztviselő. A beadványukban elmondták, hogy a kormány felszólítására annak idején esküre jelentkeztek, de a prefektus, illetőleg a minisztérium elutasította őket és minden nyugdíjigénykielégítés nélkül elbocsátotta állásaikból. A semmitűszék hétfőn tárgyalta a panaszt és döntött abban a kérdésben, hogy az impériumnak volt-e joga ahhoz, hogy tisztviselőket megfossson szerzett joguktól és illetményeiktől. Az ítéletet azonban nem hirdette ki: csak a jövő hét elején közli határozatát a tisztviselőkkel.

Az erdélyi Magyar Párt csikszeredai szervezete most tartotta rendkívüli közgyűlését, hogy megválassza kiküldött-jelét az országos nagygyűlésre. A közgyűlésen heves vita kerekedett a párt jobb és baloldala között. A jobboldali szónokai konkolyhintőknek és egység-bontóknak nevezték azokat, akik a direktorium terve ellen hadakoztak, a baloldal viszont azt kifogásolta, hogy a közgyűlésről hiányoznak a földműves székelyek, a csikszeredai magyarság laza tömegei és csak ügyvédek, intel-

lektuellek választanak, szavalnak és vézérkednek. A baloldali felszólalás különösen nagy vihart támasztott: a reakciós csoport kis híján megverte azt a becsületes székelyt, aki kevesebb ügyvédet és több magyart kívánt az erdélyi Magyar Párt kormányrudja mellé.

A csehszlovák magyar képviselők parlamenti panaszkönyvében jegyezték be az alábbi panaszt: K. J. faluszlatinai

Véget ért az osztrák vasutassztrájk

Szerdán éjfélkor megindultak a vonatok egész Ausztriában Csütörtökön újra kancellárrá választja Seipelt a nemzeti tanács

Bécsből jelentik: A szövetségi vasutak vezérigazgatóságának egyességi tervét a legszigorubb titokban tartják és a szakszervezetek bizalmiférfiaival kedden folytatott tárgyalásokon valamennyi résztvevő titoktartást fogadott, míg az egyes vasuti szakszervezetek tagjai lezavaznak az ajánlat elfogadásáról.

A keresztényszocialista vasuti szervezet bizalmiférfiai már a keddi tárgyaláson elfogadták az egyességet. A szociáldemokraták megígérték, hogy a szakszervezeti tanácsnak és a maguk kebelébe tartozó vasutasoknak elfogadásra fogják ajánlani, ellenben a német nemzeti vasutasszervezet hajthatatlan s a bizalmiférfiak kijelentették tegnap, hogy az ajánlatot nem fogadják el, ragaszkodnak a követelések teljes kielégítéséhez s ha másik két szakszervezet a sztrájk befejezése mellett fog határozni, ők egymaguk folytatják a sztrájkot. Nem valószínű azonban, hogy a nemzeti szocialista szakszervezetekben egyesült vasutasok, akiknek száma az összes vasuti alkalmazottaknak alig negyedrésze, alkalmazkodjanak vezetőik ilyen határozatához, amely a nagy többség körében nem rokonszenves.

lakos már tíz évvel ezelőtt bérbe adta épületét a katolikus egyház által fenntartott iskola céljaira. Az egyház pontosan fizette a szerződésileg biztosított bért mindaddig, míg az iskolát nem államosították. K. J. ekkor az államhoz fordult, illetőleg az iskolai hatóságokhoz, de a bér megfizetését senki sem vállalta. Az inspektor kijelentette neki, hogy pörölhet. A bért majd aztán megfizeti a — nagyharang.

Szerdán délelőtt a sztrájk vezetői folytatták a tárgyalásokat a vasutak vezérigazgatóságával. A tárgyalások folyamán újabb nehézségek merültek fel, mire a vasutasok megbízottai Seipel kancellárral léptek érintkezésbe, akinek közvetítésével a tárgyalások sikeresen befejeződtek.

A sztrájkoló vasutasok és a vezérigazgatóság közt létrejött a megegyezés és a szakszervezetek vezetői kiadták az utasítást, hogy a vonatokat éjfélkor az ország egész területén indítsák el.

A politikai válság megoldásáról szerdán tovább tanácskoztak a parlamenti pártok vezetői. A szerdai nemzeti ünnep miatt a nemzeti tanács főbizottsága csütörtökön gyűl össze, hogy megejtse a kancellárválasztást. A többségi pártok körében uralkodó hangulatból ítélve, egészen bizonyos, hogy a választás ismét Seipel kancellárra fog esni. Seipel bizonyára elfogadja megválasztását és az egész kormány régi összetételében fog bemutatkozni a nemzeti tanács legközelebbi ülésén.

A magyar hadügyminiszter Magyarország katonai ellenőrzéséről

Vita Tisza István politikájáról a magyar nemzetgyűlésen

Budapestről jelentik: A magyar nemzetgyűlés szerdai ülésén Horváth Zoltán napirend előtti felszólalásában szóváltette, hogy a kormány párti sajtó sulyos támadást intézett a kiskunfélegyházi képviselőtestület ellen, mert az állítólag kegyetlen volt Tisza István gróf emlékével szemben. Elmondja, hogy 1920-ban Kiskunfélegyháza képviselőtestülete elhatározta, hogy minden év október 30-án gyászközgyűlést tart Tisza István emlékére. Közben azonban 1923-ban nagyszámú Kossuth-párti tag került a képviselőtestületbe és ezért az idén elhatározták, hogy minden zavaró momentum elkerülése végett nem tartják meg a gyászközgyűlést, mert pártjának az a meggyőződése, hogy gróf Tisza István politikája káros volt Magyarországra. Ha a törvényhatóságok mégis beváltják fenyegetésüket és akciót indítanak, hogy a kiskunfélegyházi képviselőtestület eljárását megbélyegezzék, előre bejelenti, hogy a dolog botrányba fullad. (Nagy zaj.)

Felkiáltások a kormánypárton: Hogy lehet ilyet mondani?

Felkiáltások a baloldalon: Nagyon sokan vannak, akik egész életükben ellenfelei voltak Tiszának!

Huszár Károly: De a vértanút az ellenfélben is meg kell becsülni!

Horváth Zoltán visszautasítja a kormánypárti sajtó támadásait.

Rátértek ezután a fővárosi törvényjavaslat részletes tárgyalásának folytatására. Hebelt Ede felszólalásában hangsúlyozta, hogy a törvényjavaslat nem konzervatív, hanem reakciós. Amit a kormány ebben a javaslatban törvénybe akar iktatni, az már rég meghaladott álláspont. A Bethlen-féle választójogi rendelkezés hasonló reakciós választójogi intézmény nincs az egész világon és az egész világtörténelemben. Csatlakozik Rupert indítványához, amelyet kiegészít

azzal, hogy mondja ki a nemzetgyűlés, hogy büntett, vétség vagy kihágás miatt elítélt csak akkor fosztható meg választójogától, ha az ítélet a politikai jogok felfüggesztését is kimondja.

Hebelt ezután válaszol Rakovszky Iván belügyminiszter ama kijelentésére, hogy a magyarországi szociáldemokrata-párt nem olyan, mint a külföldi szociáldemokrata-pártok, mert ez a párt nem küzd a kommunisták ellen. Kijelenti, hogy úgy ő, mint pártja álláspontja homlokegyenest ellenkezik a bolsevisták, kommunisták álláspontjával. Pártja a legteljesebb mértékben antimilitarista. Csodálkozik azon, hogy a militaristák olyan nagyon elítélik a bolsevista módszert, mivel a bolsevisták is militarista eszközökkel, erőszakos módon akarják megvalósítani programjukat. Itt nincs szükség arra, hogy küzdjünk a kommunisták ellen — mondotta Hebelt — mint ahogy küzd a szociáldemokrata-párt Ausztriában és Németországban. Itt nincs szükség küzdelemre, mert itt nincs kommunistapárt. Nálunk nincs politikai szabadság, gyülekezési és egyesülési jog, nem is világosítottuk fel azokat, akik esetleg kommunistá elveket vallanak, mert erre nincs mód.

Hegymegi-Kiss Pálnak a fővárosi törvényjavaslat elleni felszólalása után Csáky Károly honvédelmi miniszter válaszolt Zsilinszky Endre interpellációjára a katonai ellenőrzés új módjáról. Kijelentette, hogy az interpelláló tévedésben van, mert az ellenőrzésben semmiféle mélyreható változás nem történt. Nem osztja az interpelláló képviselőnek azt az aggályát, hogy az ellenőrzés új módja a kémkedés elharapozására fog vezetni. Klofac volt cseh hadügyminiszter kijelentette ugyan, hogy Magyarország háboru esetén lakosságának negyven százalékát hadba tudja állítani,

azonban ezt a kijelentést Európa gúnykacaja fogadta, mert mindenki tudja, hogy Magyarország részéről nem lehetett volna katonai veszély és az ország még a megengedett létszámú katonaságot is alig tudja fenntartani. A katonai ellenőrzés — folytatta Csáky — a jövőben se vezethet személyes megaláztatáshoz, de ha mégis sor kerülne erre, a tisztikar meg fogja tudni védeni fegyverét és becsületét. Ha pedig az ellenőrzés túl menne a megengedett határokon, a magyar kormány tudni fogja a módját, hogy tiltakozzék.

A nemzetgyűlés a miniszter válaszát tudomásul vette.

Rupert Rezső ezután Károlyi Mihály felelősségre vonása ügyében terjesztett be interpellációt. Beszélt a vagyonekbezási pörrel, amelyet most tárgyal a kuria. Eddig azért nem akarta az ügyet a nemzetgyűlés elé vinni, mert azt hitte, hogy a bíróság visszautasítja a pert. Hosszasan fejteti, hogy miniszterek csak parlamenti uton vonhatók felelősségre, a kormány mégis bíróság elé vitte Károlyi Mihály ügyét, annak ellenére, hogy többször terjesztettek be indítványt Károlyinak és társainak parlamenti felelősségrevonása végett. Azt hiszi, hogy Magyarországon is ugyanaz fog következni, mint Franciaországban, ahol a háboru alatt elítélt politikusokat sorra rehabilitálják. Károlyi Mihálynak sohasem volt híve, ma sem az, mégis azt kívánja, hogy üldöztetésének vessenek véget. Kérdi a kormányt, hajlandó-e a Károlyi Mihály elleni pert megszüntetni és hajlandó-e véget vetni a mostani kormányzati rendszernek.

Az interpellációt kiadták a miniszterelnöknek.

A temesvári szerbség ünnepe

Létics dr. kikindai püspök felszentelte a temesvári szerb templom új harangjait

Temesvárról jelentik: A temesvári görögkeleti szerb hitközség új harangjait vasárnap rendkívül díszes keretek közt szentelték föl. A harangszentelési ünnepélyen résztvett dr. Létics György kikindai görögkeleti püspök, aki szombaton érkezett Temesvárra, ahol a görögkeleti szerb hívek ünnepélyesen fogadták. Létics püspök a temesvári püspöki rezidenciában szállt meg, ahol még a szombati nap folyamán megjelentek előtte a romániai Bánát szerb egyházi és társadalmi körök vezetői és kiválóságai.

A harangszentelés fényes ünnepségek között ment végbe. Létics püspököt gyönyörűen díszített négyes fogat vitte a püspöki palotából a gyárvárosi szerb templomhoz, ahol a papság, a hivatalos kiküldöttek és nagyszámú közönség várta. A templom előtt pompás bandérium nyitotta meg a felvonulást, melyben az egész szerb papság, dalárdák, egyesületek és a polgári és katonai hatóságok képviselői is résztvettek. A harangok felszentelését maga Létics püspök végezte nagy papi segédlettel.

Az egyházi ünnepségeket este a gyárudvar helyiségében pompásan sikerült »Beseda« követte, melynek fénypontjai voltak: a nagykikindai »Gusle« dalárda és Stojanovits Péter hegedűművész szereplése. Nagy sikere volt Muacsevics Zorka ének-művésznék és a temesvári szerb dalárdának is.

Létics püspök hétfőn látogatást tett Coste temesvári prefektusnál, kedden pedig visszautazott Jugoszláviába.

M Ű L A B A K
M Ű K E Z E K
EGYENESTARTÓK.
SCHÖNBRUNN SUBOTICA.
PAŠIĆEVA ULICA 5. SZÁM. — TELEFON 2—

Meghalt

az első szerbiai vasutak építője
Aki még Pasicsot a frontszolgálatól főmentette

Belacrkváról jelentik: Néhány nappal ezelőtt Belacrkván meghalt 82 éves korában Nadler Jenő építész-mérnök, aki a múlt század nyolcvanas éveiben vezető szerepet játszott az első szerbiai vasutovonalak építésében.

Nadler 1842-ben Belacrkván született. A technikai főiskola elvégzése után tevékenységét az akkor még török uralom alatt álló balkáni területeken kezdte meg, amely vidékek abban az időben vasutak nélkül állottak. A szerbek sikeres felszabadító küzdelmei után, — amikor Szerbia első vasutovonalait építette, — az építkezéseknél Nadler tevékeny részt vett és csakhamar az ő vezetése alá kerültek az építési munkálatok. Később vezérfelügyelő lett a szerb államvasutaknál, 1910-ben pedig, számos rendjellel dekorálva, nyugdíjba vonult. A világháború idején Budapesten élt. A háború után pedig visszatért szülővárosába és ott tartózkodott most bekövetkezett haláláig.

Nadler nevéhez egy, még most is aktuális és történelmi színezetű epizód fűződik a szerb-bolgár háború idejéből. Abban az időben Pasics Nikola tudvalevően erős szállka volt Obrenovics Milán király szemében, aki úgy akarta Pasicsot „elintézni”, hogy a frontra küldte, abban a reményben, hogy egy bolgár golyó megszabadítja ellenfelétől. Nadlernek éppen akkor nagy szüksége volt mérnökökre és felhívták figyelmét Pasicsra, akit akkor már beosztottak a menetszázadba. A vasutépítések vezetője a szerb hadvezetőségétől nyert általános felhatalmazása alapján Pasics Nikola mérnököt kivette a menetszázadból és felvette technikai törzskarába, ahol Pasics a háború befejezéséig működött és megmenekült a Milán király által neki szánt — hősi haláltól.

A suboticai radikális-párt két hét múlva tartja meg jelölő-gyűlését

Visszahelyezik a régi jegyzőket

A radikális-párt szerdán Szuboticán megtartotta kerületi értekezletét. A kerületi szervezetek elnökei délelőtt tíz órakor üttek össze értekezletre dr. Radonics Jovan képviselő elnöklésével. Az értekezleten több beszéd hangzott el. Ezek közül dr. Nedeljkovics Milorad egyetemi tanár felszólalásában hangsúlyozta, hogy a választási győzelemhez mindenkinek odaadó munkája szükséges. Gyorgyevics Dragoszláv főispán tolmácsolta Maximovics belügyminiszter üzenetét, amely szerint a választási győzelem érdekében minden lehető el kell követni és hangsúlyozta, hogy az agitáció munkájában senkinek sem szabad passziónak maradni.

Az értekezlet elsősorban a községi és járási közigazgatásban eszközözlendő személyi változásokról tanácskozott és megállapították, hogy a szubotica kerületben azokon a helyeken, ahol a Davidovics-kormány elmozdította a radikális-párt exponenseit állásukból, visszahelyezik a régi jegyzőket. A legtöbb községben azonban nem is kerül sor változásra, mert a Davidovics-kormány nagyon sok helyen nem mozdította el a radikális-párti jegyzőket.

Az értekezlet a csütörtöki noviszádi végrehajtóbizottsági ülésre kiküldte megbízottait, majd elhatározták, hogy november 23-án a járási szervezetek is értekezletet tartanak Szuboticán, amely tanácskozáson a radikális-párt járási és községi szervezeteinek vezetői vesznek részt és ezen az értekezleten állapítják meg a radikálisok választási listáját és kijelölik a listavezetőt, valamint jelentést tesznek a választói névjegyzékekről is.

Szerdán délután ugyancsak fontos radikális-párti értekezlet volt, amelyen

a szubotica városi közigazgatásban eszközözlendő változásokról tanácskoztak. Ezen az értekezleten Gyorgyevics Dragoszláv főispán elnökölt és jelen volt Malagurszki Albe polgármester valamint a radikális-párt és zemljodilszka-csoport részéről Pendzics György, Jovics Gyuro, Pesics párttitkár, Crnkovics Iván volt képviselő, Markovics Gyóka és Rajcsics Antal.

Az értekezleten — amely egészen este kilenc óráig tartott — elhatározták — hogy negyvenöt városi tisztviselőt felmentenek állásukból és helyükbe radikális-párti tisztviselőket neveznek ki. A kiküldött bizottság névszerint is megállapította, hogy kiket mozdítanak el állásukból és a legtöbb helyre jelöltek is új tisztviselőket. E jelölés alapján rész-

ben Gyorgyevics Dragoszláv főispán már esütőriőkön kinevezi az új tisztviselőket, azokra az állásokra nézve pedig, amelyeknek betöltése a belügyminiszter hatáskörébe tartozik, felterjeszti a jelölteket. Egyben elhatározta az értekezlet több városi tisztviselőnek előléptetésre való felterjesztését is.

A városi közigazgatásban az értekezlet határozata szerint jelentős változások lesznek. Értesülésünk szerint a kicserélendő tisztviselők között szerepel Petrovics Koszta főmérnök és Vidakovics János, a városi adóhivatal főnöke, akiknek utódait azonban még nem jelölték ki. A többi kicserélendő tisztviselők között igen sok rendőrtisztviselő, városi jegyző és több kisebbrangu tisztviselő szerepel.

Uj angol-német gazdasági tárgyalások indultak meg Berlinben

Az angolok intézkedéseket követelnek nagyiparuk védelmére

Londoni jelentés szerint a Daily Telegraph a következőket közli: Újból megindultak a tárgyalások Berlinben a német delegáció és a kiküldött angol szakbizottság között. Az angol kereskedelmi delegáció vezetője jelentést küldött haza, hogy az új konzervatív kormány hivatalba lépése óta német részről az eddigénél nagyobb előzékenység és engedékenység volt tapasztalható, aminek nyilván az oka, hogy Berlinben tudatában

vannak annak, hogy a konzervatív kormány megtorló intézkedésektől sem riad vissza, ha nem sikerül Németországtól megfelelő koncessiókat kapnia. Az angol delegáció ragaszkodik a német árucikkekre vetett 26 százalékos beviteli illetékhez, elzárkózik attól, hogy az angol piac a német nagyiparnak hitelt nyisson és az angol nagyipar védelmére határozott intézkedéseket tart szükségesnek.

A KÁPOSZTA SZERELMESE

Beszélgetés a hivatásos káposzta-gyaluló férfival

A káposztagyáluló ember szezoncikk, akár az uborka, vagy a paradicsom. Ez az összehasonlítás nem lehet sértő sem a paradicsomra, sem a káposztagyálulóra, mert nem minőségbeli differenciákat akar érzékelteni, csupán a káposztagyáluló őszi-téli jellegét kidomborítani. A káposztagyálulónak kétélete van, mint a medvének. Nyáron eltűnik a városi forgatagban, talán fagyaltos, talán hintás, talán uszómester, senki se tudja. De ilyenkor novemberben az első hideggel hűségeesen megjelenik. Jöttét erős savanyukáposztaszag jelzi, hátán, mint a katonának a fegyvere, ott illeg-billeg a gyönyörű gyalu és szabályosan lejelentkezik a törzshelyeken:

— Jelentem alásan, itt vagyok — a mit különben mindjárt észre is lehet venni.

Ilyen egyszerű fiu a káposztagyáluló.

„Szívem joga”

A gyalus emberrel való ösmeretségem a cukrászdából datálódik, ahol — az önfenntartás kényszerűsége folytán — a nyáron még a fagyaltkészítés titkaiba próbált behatolni a sokoldalú férfi. Szimpátiáját, amely a normálist jóval meghaladó fagyaltadagolásban merült ki, sikerült mindmáig csorbítatlanul megőriznem és a káposztagyáluló meghatott készséggel bocsátotta rendelkezésemre tapasztalatait, mikor közöltem vele, hogy a nagy nyilvánosság érdeklődik élete és viselt dolgai iránt.

— Azért lettem káposztagyáluló, mert nagyon szerettem a torzsát — kezdte multbanézó szemekkel a viharedzett gyalusember — valami hallatlanul izlett mindig a torzsa kölyökkoromban. Akkor falun laktunk és én a káposztaföldekre jártam ki a barátaimmal. Az egyik lesbeállt, míg a többi bicskával nekiesett a szép, nagyfejű káposztáknak. Rémes pusztitást vittünk véghez, amíg csak az egyik paraszt el nem csipett bennünket. Az aztán elledta a bajunkat, — itt szünetet tart és elmereng az édes emlékekben.

— Külömben tanult postás vagyok és a holt szezonban dolgoztam is. De tavaly kitétték a szűrőmet. Egy barátom,

aki cukrász, kioktatott a fagyaltcsinálásra. De én a káposztagyálulást mindennél jobban szeretem. Ez az én szív-szerinti mesterségem. A többit csak a kenyérért teszem.

A piszkos konkurrencia

— A szemfüles káposztagyálulónak állandóan résen kell lenni ilyenkor téli időben — mondta tovább — mert nagy a konkurrencia. Kérem, tessék chinni, egészen tudatlan tavágók, akik annyit konyítanak a gyaluláshoz, mint a tyúk az abécéhez, mennek ajánlkozni olcsóbban és lenyomják az árakat. Na de az ugy is néz ám ki, amit ezek a di ettánsok csinálnak! Kész neveltség, bizonyisten.

Káposzta, káposzta, hus is van benne...

— Legtöbb munkát a kocsmákban, vendéglőkben szoktak adni. De itt is dühöng a protekció — panaszkodik a gyaluló.

— Aki a kocsmárosnéval jóba tud lenni, arra finom étet vár. Mert mi teljes ellátásra szoktunk szerződni és napi ötven dinár kápéra. Épp ezért a fiatalabbja, ha csak lehet, a kocsmárosné fői meg. De az se rossz tipp a szakácsnéval kikezdeni. Persze mind gyanakodó népség és nagyon nehéz megértetni velük, hogy itt teljesen önzetlen szerelemről van szó. Ha valaki becsöppen egy ilyen helyre, istenien megy a dolga. Legtöbbször káposztát kap enni, este, délbe, jó zsirosan, de hus is van benne. Ha a városban nem találunk munkát, kimegyünk a téli szállásokra. Itt mindig akad tenni való. És tisztességesen meg is díjazták érte az embert. Csak éppen, hogy nőszemély nincs. Mert az ilyen régimódi gazda szigorúan ügyel a ház böcsületire. Épp ezért a legvégső eset az, ha valaki már a tanyára adja a fejét — mondta az orrát fujva gyalus barátom, aki mint ebből is látható, javíthatatlan romantikus volt.

A káposzta és a nő

— Ha állás nélkül vagyok, a népkonyhára járok enni — folytatta a gyalusember — de ez ritkán fordul elő. Csak

egyszer voltam tacér., másfél hónapig, de ezt is ki lehetett bírni. Mindig akad az embernek jóbarátja. Lakik a Vucsidoban egy drága kis lány ösmerősöm, az nagy tisztelóm nekem. A multkor is küldött a lakásomra egy szalvéta finom, édes torzsát.

— Nös? — kérdeztem ártatlanul

Felháborodottan csapkodott vörös, vastag tenyereivel.

— Nem, nem, soha! — ordított fel szíven találva — hogy gondolhat ilyenmit rólam? — mondta különös hang-sullyal, mintha vele kapcsolatban ilyen szörnyőség el sem volna képzelhető.

És egész komolyan megsértődött. Vállára csapta a gyalut és megse várva, hogy kimagyarázzam magam, peckes léptekkel távozott. Az ajtóban még egyszer keményen visszaköhlögött. Ami azt jelentette, hogy köztünk immár visszavonhatatlanul végeszakadt mindennek.

(t. i.)

Gyilkos orvosság

Amikor a gyógyszerész téved

Budapestről jelentik: A budapesti büntetőtörvényszék szerdán érdekes pört tárgyal. Hrbek Irma varrónőt azzal vádolta az ügyészség, hogy 1923 augusztusában hathetes gyermekének bélhurut ellen ópiumos orvosságot adott be, aminek következtében a gyermek két nap múlva belső sérülések folytán meghalt. A másik vádlott Bíró István gyógyszerész azt vallotta, hogy az asszonynak ópium nélküli édesgyökér-szörpöt akart adni, de véletlenül a mellette álló üvegből ópiumtartalmu mákfészörpöt adott, amit nem lett volna szabad orvosi vény nélkül kiadni.

Érdekes vita keletkezett ezután az orvoszakértők között, akik közül Bókay János egyetemi tanár és dr. Vámosy Zoltán kijelentették, hogy lehetetlen, hogy a szóbanforgó orvosságból egy fél kanálnyi megöljön egy csecsemőt, míg dr. Minnich Károly törvényszéki orvosszakértő homlokegyenest az ellenkező álláspontot foglalta el. Végül az ügyész elejtette a gondatlanságból okozott emberölés vádját úgy az anya, mint a gyógyszerész ellen, aminek következtében a bíróság megszüntette mindkettőjükkel szemben az eljárást.

A montenegrói vérengzés

Bosszuhadjarat a montenegrói vajda halála miatt

Beogradból jelentik: A belügyminisztérium Prelics inspektort sürgősen Montenegroba küldte, a bijelopoljel kerületben történt véres események megvizsgálására.

A montenegrói törzsek ugyanis bosszuhadjaratot indítottak a kerület muzulmán lakossága ellen, mert Boskovics Boskó belügyi inspektort, a leghiresebb montenegrói vajda fiát egy rablóbanda meggyilkolta. A fel-dühödött montenegróiak csapatokba alakultak és egy tartalékos őrnagy vezetése alatt végigvonultak a muzulmán falvakon, mindenütt lövöldözve és gyújtogatva. A pánikban menekülő muzulmánok közül igen sokan elesetek vagy súlyosan megsebesültek. Vranes falul a feikelők felgyújtották. Bijelopolje és Sahovics között a telefonvonalat elpusztították.

A csendőrség a pusztítás láttán a belügyminisztériumhoz fordult segítőcsapatokért és a Beranéből érkező csendőri és katonai erősítések segítségével sikerült a rendet helyreállítani. A muzulmán lakosok lassan visszatérnek otthonaikba. Sokhelyütt az üzleteket még ma sem merték kinyitni. A hatóságok mindent megtesznek, hogy a vérengzés ne ismétlődhessék meg, egyuttal pedig erőlyes intézkedéseket tettek Boskovics inspektort gyilkosainak kézrekerítésére.

A jóvátételi bizottság harca Romániával az Arad—Csanádi Vasutért

Aradról jelentik: Az Arad—Csanádi Egyesült Vasutak Részvénytársasága megtartotta rendes évi közgyűlését, amelyen a vasut vezérigazgatója jelentést tett a vasutüzem helyzetéről. A jelentésben Koromzay Frigyes vezérigazgató ismertette azokat az okokat, amelyek a vasut megváltását késleltetik. A román kormány még tavasszal közölte az igazgatósággal, hogy a jelenlegi vasut igazgatóság jogait kétségbe vonja, szerinte nem folytathat tárgyalásokat a részvénytársaság nevében, mert a vállalat fő részvényese a békeszerződések értelmében a román állam.

A vezérigazgató jelentése után Haich Károly, a jóvátételi bizottság kiküldöttje emelkedett szólásra és kijelentette, hogy a volt német állampolgárok részvényeinek nem a román állam, hanem egy végérvényes határozat értelmében a jóvátételi bizottság a tulajdonosa és így tulajdonképpen a jóvátételi bizottság a fő részvényese a vállalatnak. Haich Károly felszólította az igazgatóságot, hogy amennyiben a kérdést nem lehetne más módon rendezni, forduljon a genfi döntőbíróshoz, amely érvényt fog szerezni a jóvátételi bizottság, illetőleg a részvénytársaság jogainak.

Koromzay Frigyes vezérigazgató bejelentette a közgyűlésnek, hogy az igazgatóság a vasut kisajátítása óta állandóan keresi a békés megegyezést, a helyzet azonban az, hogy a tárgyalásokat nem lehetett befejezni. Felkérte a kormányt kiküldöttjét, Stanciu Miklós vezérfelügyelőt, hogy a kormánytól a békés megegyezés érdekében interveniáljon.

Az olimpiai párbaj

A Puliti-Kovács párbajban mindkét fél megsebesült

Budapestről jelentik: Nagykanizsán a honvédlaktanyában szerda délelőtt folyt le a Puliti-Kovács párbaj, amely, mint ismeretes abból keletkezett, hogy a párisi olimpiáson Puliti olasz kardvívóbajnok arcúította dr. Kovácsot, aki a magyar vívósövetség részéről a zsüri tagja volt. A felek tíz óra tíz perckor állottak fel egymással szemben, derékig meztelenül, csupán a nyakukat védte fekete bandázs. A párbajt nehéz lovassági kardokkal, végkimerülésig kellett vívni és a nyakbandázon kívül csupán könnyű törvívókeztűt vehettek fel és csuklójukat selyemkendővel köthették át. Herschmann osztrák vívóbajnok, vezetősegéd intésére megrezdődött a párbaj. A feltételek értelmében, minthogy a párbajt végkimerülésig vívták, minden tízperces menet három perc szünet váltott fel.

Az első két menetet anélkül vívták le, hogy a felek súlyosabb akciókat kíséreltek volna meg. Később a helyzet egyre jobban tisztázódott. Puliti látván, hogy a balkezzel vívó Kovács Györgyhez nehezen férhet közel, inkább manzsettirozott. Állandóan kézvátságokat igyekezett adni és ezt az igyekezetét utóbb siker is koronázta: Kovács balkezzel és könnyökén három kisebb sebet kapott. Kovács György viszont sikeres védekezésből súlyosabb ütést mért Puliti-re: a füvét vágta át.

Az orvosok a sebeket azonnal leragasztották, de harc képtelenséget egyik félnél sem állapítottak meg. Tizenegy óra táján már ötször állottak egymással szemben a felek, mikor Kovács György Puliti egyik támadását meglepő biztonsággal parirozta és rögtön utána támadásba menvén, az olasz kezén átvágta a vívókeztűt.

Ezután a feleket még kétszer állították szembe a vezető segítők,

azonban egyiknek sem sikerült a másikon újabb sebet ejteni. Az utolsó két menet után, amelyek szintén sebesülés nélkül végződtek, Herschmann vezetősegéd felszólította a feleket, hogy béküljenek ki és udvariasan felkérte Puliti-t, hogy kérjen bocsánatot dr. Kovácstól. Puliti erre kinyújtotta a kezét, mosolyogva elindult Kovács felé és bocsánatot kért tőle.

Kovács elfogadta a feléje nyújtott kezét és a természet ebben a pillanatban megöltötte a benttartózkodók elleni riváltságát.

A párbaj után Puliti kijelentette, hogy a magyarok részéről a legkifogástalanabban viselkedtek vele szemben és véleménye szerint az olasz és magyar vívósportnak szüksége van egymásra.

*

A pravoszláv egyház a naptáregyesítés ellen

November 16-án dönt a krrlovcii püspöki zsinat

Karlovcein november 17-ikén ül össze a pravoszláv egyházi zsinat, amely, mint jelentették, az új naptár életbeléptetéséről is tárgyalni fog. Az egyik javaslat szerint december 20-ikán a pravoszláv egyház tizenhárom nappal előretolná a naptárát és 7-ike helyett szintén 20-ikát írta. Hymódon a jövőben a katolikus és pravoszláv ünnepek ugyanazon napokra esnének.

A beogradi Szent Szinódus titkársága azonban most nyilatkozatot tett közzé, amelyben közli, hogy ezt a javaslatot valószínűleg nem fogadják el, mert a főpapság nagyrésze ellenzi. A jugoszláv pravoszláv egyház a naptárreformmal szemben azért fejt ki ellenállást, mert a pravoszláv egyházak múltévi konstantinápolyi kongresszusa nem a szerb tervezetet fogadta el, hanem olyan új naptárt készített, amely nagyjából összevág a katolikus naptárral. Ezt a naptárreformot eddig csak Görögország vezette be és emiatt a görög egyházban nagy zavarok támadtak. A hívek nagyrésze ugyanis az új naptárt eretnokségnek tekinti és sokan emiatt elszakadtak a görögországi egyháztól és a szerbiai egy-

házhoz csatlakoztak. Ezek a hívek nem hajlandók az ünnepeket a katolikusokkal együtt megülni.

A naptárreform miatt is sok nehézséget idézne elő, mert az egyszerű és irástudatlan nép a változó dátumu ünnepeket a holdváltozások szerint szokta megkülönböztetni és nem tudna beleilleszkedni az új rendszerbe.

Dr. Csirics Irenei noviszadi püspök a naptáregyesítés kérdéséről a következőket mondotta munkatársunknak:

— A görög keleti szerb egyház álláspontja az, hogy egyesíteni kell a Julian és Gregorian naptárakat, csak épp a husvét megállapítása tekintetében van eltérés a többi orthodox egyház álláspontjától. Mi a husvétot többé nem akariuk tabellák szerint, hanem csillagászati uton megállapítani, mert a tabelláris megállapításnál mindig van eltérés. A husvét eszerint a tavaszi napjegyegyenlőséget követő első új hold utáni első vasárnapra esne. Az új hold beköszöntését négy observatorium: a petrogradi, az athéni, a bukkaresti és a beogradi egyetemi fogja egyidőben megállapítani.

A FORRONGÓ MAROKKÓ

Abd-el-Krim és Raiszuli hazája

Ceuta, október végén.

Ha a reakció és a zsarnokság akarna, vagy tudna tanulni, észre kellene vennie, hogy a terror őshazájában, Spanyolországban és Olaszországban is történelmi erők döngöttek a diktatúrát.

A spanyol diktatúrát a marokkói események fogják megdönteni. E sorok Ceutából, Marokkóból íródnak. Ez a szépfekvésű városka, amely most a spanyol hadműveletet bázi és kiinduló pontja, Spanyolországból hajón másfél óra alatt érhető el. A gibraltári szoroson átiut a hajó, s beér a ceuta-i kikötőbe. Észre se venni, hogy már Afrikában vagyunk.

A kikötő elég terjedelmes, a tenger felől hosszú gát védelmezi a hullámverés ellen, a rakodópart mentén jókarban levő autók várják az utasokat és röptik gyorsan a városba. Amikor a nap leszáll, a főtúvonalon katonák és matrózok nyüzsögnek vidáman, hangosan, de fegyelmezetten. Belsőülötten azonban alig lehet látni, csak a félreeső szűk utcákban tűnik fel egy-egy buruzs és fehérturnán. Ceuta elspanyolosodott, szinte folytatása Andaluziának; a lapostetejű emeletes házak balkonján a holdfénynél meglátható a sötétszemű spanyol Juliát, aki suttogva vált — bizonyára édes — szavakat a lent álló spanyol Romeóval.

Innen tovább utazni azonban már csak a katonai parancsnokság engedélyével lehet. Ez már a háború földje.

Spanyol-Marokkó legfontosabb helyét, Tetuánt keskenyvágyú vasut köti össze Ceutával. Az út mindössze két óráig tart. Az állomástól körülbelül három kilométernyire véget ér a megerősített terület és hirtelen, minden átmenet nélkül föltárul Afrika, a komor, vad és ellenséges Afrika. A keskeny lapályt szikláshegyek szegélyezik, amelyek alján néhány apró palma látható; az ol-

dalak és a tető azonban szomorúan kiellenek, se fa, se növényzet.

Az egész vidék, amelyen a vasut áthalad, végtelenül szegénynek és lakatlanul látszik, Tetuan várfalainak nagyrésze lerombolva. A lerombolt várfalak övében belül látszanak Tetuan fehér házai. Keletre, a völgy tulsó oldalán, a sziklás dombok mögött lakott a Beni Madeu törzs, amely régebben a legjobb viszonyban élt a városbeliekkel, faszenet, tojást, gyümölcsöt hordott be a városba; néhány hét előtt azonban Abd-el-Krim fölfegyverezte őket és támadásra dirigálta a vasut ellen. A szigorú megtorlás nem maradt el: a spanyol büntető csapatok felgyújtották házaikat és elpusztították kertjeiket.

A törzs elmenekült a magas hegyekbe és most az egész környék elhagyott pusztaság. Éjszakánként néha lemerészkednek a beni madenek a völgybe és golyót váltanak a tetuani spanyol őszemekkel, nagyobb támadásra azonban nincs elég erejük. A város lakossága naplemente után nem hagyja el a falakat, amelyek kapui el vannak barrikádózva. Az élet éppenséggel nem kellemes Tetuánban és a családos spanyol lakók közül sokan tanácsosabbnak látták átköltözni Ceutába. A Tetuánból Sesauánba vezető ut mentén mindenütt lázadók tanyáznak. Keletre terül el a Riff-vidék, ahol Abd-el-Krim a mindenható ur, nyugatra Dzsebalá, amelynek lakói Raiszulinak, a híres öreg banditának a hívei, aki hosszú éveken át Tanger környékét veszélyeztette, s csak akkor vonult pihenőre, amikor a spanyolok elismerték emirnek a maga földjén és tekintélyes évjáradékot biztosítottak számára. Berenguer spanyol tábornok azonban megsokaiván Raiszuli önkényeskedéseit, felszólította, hogy alkalmazkodjék a rendeletekhez, majd a mikor süket fülekre talált, Raiszuli fő-

városát, Dzsebalát körüljárta és Sesauánt okkupálta. Épp azon a ponton volt, hogy kézrekeríti Raiszuli-t, amikor visszahívták Madridba és utódi teljesen ellenkező álláspontra helyezkedvén, elismerték Raiszuli összes kívánságait és előjogait, nagy elégedettségére a dzsebalai konföderáció törzseinek, azonkívül a Dzsebalá és a Riff-területek közti vidék lakóinak, akik attól tartottak, hogy az öreg bandita rájuk is kiterjeszti uralmát.

Ezt a hangulatot nem mulasztotta el kihasználni Abd-el-Krim, akinek a tekintélye egyenes arányban nőtt Raiszuli csillagának elhalványulásával. Elküldte híveit az elégtelen dzsebalaiak közé és sikerült az összes törzseket fellázítani.

Az előző tudósításokból ismeretes, hogy Sesauánt a lázadók körüljárták és Primo de Rivera tábornok csak nehezen tudta az ottani helyőrséget felszabadítani.

A harc Marokkóban még folyik. Ceutában azt mondják, nemsokára valamelyes egyezmény fog létrejönni. Abd-el-Krimmel.

Rejtély, hogy miért is áldozott Spanyolország annyi vért és pénzt egy értéktelen darab földért? A spanyol zsarnok, Primo de Rivera azonban hadisíkkert akart s Marokkó bukattja meg.

(B. B.)

Mesék a pokolgépről

Nem terveztek merényletet Horthy ellen

Budapestről jelentik: Fritz Rothstein az Új Hadseregének budapesti ezredese a lapokban nyilatkozatot tett közzé, amelyben a leghatározottabban tiltakozik az ellen, hogy ő jelentette volna fel Kertész István lakatossegédet azon a címen, hogy merényletet tervez Horthy kormányzó ellen. Rothstein megállapítja, hogy Kertész néhány hete csakugyan belépett az Új Hadseregébe és akkor nyilvános gyónást is tett, bevallotta, hogy a proletárdiktatúra alatt kommunista volt és kisebb bűncselekményeket is elkövetett. Bűnbánata jeléül revolvert a Dunába dobta.

Kertész kivándorlásra való csábítás miatt került a hatvani csendőrök kezébe, akik — mint a hivatalos jelentés mondja — felküldték Budapestre, hogy „a rendőrség politikai osztálya foglalkozzon vele”. A foglalkozás után Kertész a detektívek minden kérdésére beisméroen válaszolt és elmondotta mindazt, amit annak idején a kormányzó ellen tervezett merényletért néhány hónapi fogházra ítelt Sztaron Sándorral beismerettek. A beismerés szerint Kertész is a „leobeni anarchista központ” küldte ki Horthy kormányzó meggyilkolására. A Bécs mellett fekvő Leobenben állítólag székelő anarchisták ebből a célból a Páris mellett fekvő Amnevilleben — a vallomás szerint — gyűlést tartottak és háromezer frankot adtak Kertésznek, akinél letartóztatásakor egy krajcárt sem találtak és akiről kiderült, hogy napok óta nem aludt fedél alatt, mert nem volt pénze szobára. Az első jelentéseknek azokról az adatairól, amelyek szerint Kertésznel tojásgránátokat, revolvert és pokolgépet találtak, megállapítást nyert, hogy nem felelnek meg a valóságnak.

Minden jel arra vall, hogy Kertész, aki idegbajos és könnyen befolyásolható ember, a detektívek unszolására találta ki meséjét a tervbevett merényletről.

Még csak 3 napig

Tartunk próbamossát a világon legkönnyebb

mosson levegővel 3 óra

szerezve a

Lifka-mozi udvarában, ahol mindenkinnek magával hozott szennyestűt és mosógépet

kézimossógépünkkel: REFORMATOR. A készültké

ára din. 150.—.

8656

Meghalt a novisadi főkapitány

Novisad város gyásza

Varicsák András novisadi rendőrfőkapitány kedden éjjel hosszu betegség után elhunyt.

Varicsák rövid ideig állt a novisadi rendőrség élén s hivata oskódása legnagyobb részében beteg volt. Működése alatt kétségtelen jelt adta, hogy a konszolidációt és a rendet úgy akarja a városban megteremteni, hogy a társadalmi és nemzetiségi ellentétek kiküszöbölésével a becsületes és jóérzésű polgárok együttműködését keresi. Varicsák Rumáról került Noviszadra, ahol főszolgabíró volt. *Banjanin* novisadi főkapitány elhunyt után nevezték ki a nagy felelősséggel járó rendőrfőkapitányi állásra. Kevéssei azután, hogy hivatalát elfoglalta, vesebaj támadta meg. A nyáron Bécsben megoperálták s bár a műtét sikerült szervezetét nagyon elgyengítette. Az utolsó időben súlyos egypások érték Varicsák főkapitányt. Csapásután vesztette el két gyermekét.

A főkapitány halála hírére Novisad város tanácsa rendkívüli ülésre gyűlt össze s elhatározta, hogy a halálesetről külön gyászjelentést ad ki, a ravatalra koszorút helyez.

Jugoszlávia

ujabb ötmillió aranykoronát kapott

A nemrég felszámolt osztrák-magyar bank aranykészletéből az utódállamok között már régebben felosztottak 200 millió aranykoronát. A közelmúltban Párisban és Bécsben további 30 millió aranykorona felosztásáról határoztak. Ebből az összegből Jugoszlávia 5 milliót kap, Románia és Csehszlovákia 6—6 milliót, Magyarország és Ausztria 4—4 milliót, Olaszország 3 milliót, Lengyelország pedig 2 milliót. Az osztrák-magyar bank vagyonából még körülbelül 9 millió aranykoronát kitevő készpénz s 15—20 millió értékű egyéb vagyon kerül szétosztásra. Ezzel az osztrák-magyar bank felszámolása teljesen be lesz fejezve. Minthogy az osztrák-magyar banknak így semmi vagyona nem marad, azok a jugoszláviai alattvalók, akik annak idején beszolgáltatták a hamis felülbélyegzésű ezer koronás bankjegyeket, a pénzükért semmit sem kaphatnak.

Választási statisztika

Hányan szavaztak a legutóbbi választáson s hogy oszlottak meg a választók

Most, hogy a választási mozgalom megindult, nem lesz érdektelen megismerni a legutóbbi — 1923. év március 18-iki — nemzetgyűlési választás statisztikáját.

A radikális-párt a múlt választáson összesen 562.213 szavazatot és 707 mandátumot kapott.

A Radics-párt kapott 473.733 szavazatot és 69 mandátumot.

A demokrata-párt 400.342 szavazattal 52 mandátumot nyert.

A földműves-pártra 164.602 szavazatot esett s ennek alapján 19 mandátumot szerzett.

A Korosec-párt 139.117 szavazattal 24 mandátumot kapott.

A Spaho-párt 112.228 szavazattal 18 mandátumhoz jutott.

A dzsemjet 71.453 szavazattal 14 mandátumot. A szocialisták 48.337 szavazattal 2 mandátumot. A német-párt 43.485 szavazattal 8 mandátumot. Radics-disszidensek 21.979 sza-

vazattal 2 mandátumot. A Trumbics-Drinkovics-párt 16.209 szavazattal 1 mandátumot. A szerb-párt 15.236 szavazattal 1 mandátumot. A montenegrói föderalisták 8561 szavazattal

2 mandátumot. A románok 7070 szavazattal 1 mandátumot kaptak.

Összesen tehát a választásnál 2.177.051 szavazó élt választói jogával.

A munkáspárt elégedetlen Macdonald működésével

A párt baloldali vezéreinek hozzájárulása nélkül nem dönthet fontos kérdésekben

Londonból jelentik: A választásokon ért kudarc miatt Macdonald pozíciója a munkáspártban erősen megingott. A munkáspárt végrehajtó-bizottságának ülésén több felszólaló élesen bírálta a Macdonald-kormány taktikáját és politikáját. A baloldal különösen azt vetette szemére a volt premiernek, hogy tulságos óvatosan kezelte a munkanélküliség kérdését. A végrehajtó-bizottság többsége igen elégedetlennek mutatkozott Macdonald működésével, de egyelőre még meghagyta a párt élén azzal az utasítással, hogy köteleznie kell magát arra, hogy a jövőben, mint pártvezér, fontos döntéseket Henderson, Snowden és Clynes előzetes hozzájárulása nélkül nem hozhat.

Macdonald egyébként a legköze-

lebb hosszabb délamerikai utazást tesz, mert egészsége a választások alatt igen megrongálódott. A *Daily Herald* szerint Macdonald tizenöt nap múlva indul utnak: távolléte alatt Snowden fogja a pártot vezetni.

A munkáspárt végrehajtó-bizottsága hétfői ülésén elhatározta, hogy a vezérő-bizottságot fel fogja szőlítani arra, hogy komoly alternatív politikai programot dolgozzon ki, különösen arra való figyelemmel, vajon nem volna-e célszerűbb, hogy a munkáspárt a liberálisokkal együtt dolgozzék a hatékonyabb politikai siker reményében.

Az angol szakszervezetek szövetsége kimondta, hogy a kommunizáktól teljesen eltérő ipari programot fog kidolgozni.

Megalakult a magyar ellenzéki blokk

A szocialisták is csatlakoztak a demokratikus pártok szövetségéhez

Budapestről jelentik: A demokratikus szövetség megalakulása csak első etapja volt annak az alakulásnak, amely az egész baloldali ellenzéket egy blokkba akarja tömöríteni.

Ez az egész baloldali ellenzéket magába foglaló csoportosulás kedden este megalakult. A baloldali ellenzék új demokratikus blokkja három számotévő párttagságot foglal magába: a szocialistákat, a demokratákat és a nemrég alakult demokratikus pártok szövetségét. Ez utóbbi szövetségben tudvalevően a Kossuth-pártiak és a pártonkívüli ellenzékiek tömörültek, számszerint tizenhatan. A szocialisták huszonnégy képviselőtagjával, valamint a demokraták négy képviselőtagjával az új blokk alakulása révén negyvenöt tagu tömör baloldali ellenzéki párt jött létre tehát, s ez akarja a harcot felvenni a kormány, valamint a politikai életnek reakciós megnyilvánulásával szemben.

Az ellenzéki pártok megbízottai: Szilágyi Lajos a demokratikus szövetség, Vázsonyi Vilmos a demokratapárt és Peidi Gyula, valamint Peyer Károly a szocialdemokratapárt részéről kedden

este Vázsonyi Vilmos lakásán folytatott tanácskozáson alakították meg a blokkot. A három és fél óras tanácskozáson megállapították, hogy a kormány és a fajvédőirányzat egyet jelent, ha tehát a demokratikus ellenzék a fajvédők ellen akarna küzdeni, úgy erőyes harcot kell felvenni a kormány ellen, mert az egységes párt is tele van fajvédő elemekkel. Első orban taktikai megállapodásokat hoztak létre a fővárosi javaslat hátralévő szakaszai elleni küzdelem tekintetében, majd megbeszéltek a házszabályrevízió ellen felveendő erős harcnak taktikai alapelveit is. Az új blokk elvi programjairól megállapították, hogy a küzdelem célja elsősorban a jogegyenlőségnek, a jogrendnek és az alkotmánynak helyreállítása. A blokk részletes programját egy legközelebb megtartandó tanácskozáson állapítják meg.

Az ellenzéki politikusok közül csupán Rassay Károly, Ugron Gábor, Sándor Pál és Bárczy István nem vesznek részt a blokkban, akik így most teljesen izolálva maradnak a baloldali ellenzék körében.

A magyar Kuria elutasította Károlyi pergátló kifogásait

A trianoni szerződés 76. szakaszának értelmezéséről később fog dönteni a bíróság

Budapestről jelentik: Károlyi Mihály vagyonekobbzási pörének szerdai kuriai tárgyalásán a felperes kincstár jogi képviselője: dr. Horváth Dénes válaszolt Károlyi Mihály képviselőjének, dr. Nagy Vincének keddi előterjesztésére a pergátló kifogások dolgában.

A kincstár képviselője előterjesztésében azt fejtegette, hogy a trianoni békeszerződés 76. szakaszára alapított pergátló kifogások nem alaposak. A trianoni békeszerződés ide vonatkozó szakaszai az utódállamok egyensúlyának és létük biztosításának védelmét célozzák. Eszerint nem üldözheti Magyarország azt, aki idegen nemzetiségű állampolgár, aki oly irányban fejtett ki agitációt és propagandasztkus tevékenységet, hogy Magyarország egyes részei elszakításának s viszont egyik utódállam sem üldözheti az elszakadást meggátolnó iparkodó volt magyar állampolgárokat. E perben a parlamenti alkotmányvédő bíróság alkalmazását lehetetlennek tartja. Az ez irányban benyújtott pergátló ki-

fogást, mint alaptalant, elutasítani kéri. Szerinte parlamenti bíróság alkalmazása csak büntető ügyekre vonatkozik.

Végül a következőkkel fejezi be előterjesztését a kincstár jogi képviselője:

— Tiltakoznom kell a Károlyi Mihály jogi képviselője által használt olyan kifejezések ellen, amelyek a múlt és jelenlegi nemzetyűlést tekintéyrt romboló módon aposztrófálták. A törvényhozás bizonyos vonatkozásokban Károlyi Mihály képviselője ellenforradalmiaknak tüntette fel. Tiltakoznom kell az ilyen aposztrófálás ellen, mert ebben burkoltan az is bentfoglaltatik, hogy a felperes kincstár ellenforradalmi, valamint ellenforradalmi az eljáró bíróság is.

Közel egy óras tanácskozás után dében tizenkét órakor hirdette ki a kuria a döntését, amelynek értelmében Károlyi Mihály mindkét alapon előterjesztett pergátló kifogását elutasítja.

A döntés indokolása szerint a per vagyonszállás iránt indult. Ezt a keresetet a törvény világosan polgári bírósá-

ság elé utalja. Az a kérdés, hogy a trianoni békeszerződés 76-ik szakasza mennyiben érinti a pert, az ügy érdemére tartozik és ezzel kapcsolatban fog a kérdésben újabb döntés történni.

A kuria döntésének kihirdetése után Rácz Lajos kuriai bíró, előadó tovább ismertette a Károlyi-pernek az alsófoku bíróság által történt eljárását.

Az elbocsátott operaénekesek beperelték a novisadi Nemzeti Színházat

Megirtuk, hogy a közoktatásügyi miniszterium októberben feloszlatta a novisadi Nemzeti Színházzal kapcsolatos operatársulatot. A miniszter elhatározását azzal indokolta, hogy az állam pénzügyi helyzete nem engedi meg a novisadi opera fentartását.

A miniszter rendelete alapján dr. Vojnovics Branisláv, a novisadi nemzeti színház igazgatója november 1-én elbocsátotta az operatársulat magánénekeseit s csak tizenöt napi felmondási időre járó fizetést utalt ki részükre.

Minthogy nincs kilátás arra, hogy az új kormány visszavonja az opera feloszlására vonatkozó rendeletét s a Nemzeti Színház nem akar a tizenöt napi felmondási időnél többet fizetni, ma az elbocsátott énekek közül négyen: dr. Adamovicsné-Dubszka Borsana, Levova Mita, Archipova Nadja s Baranov Nikola pert indítottak a novisadi járásbírószágon a Nemzeti Színház ellen. Az elbocsátott énekesek hat hónapos felmondási időre perelnek s keresetükben előadják, hogy tulajdonképen az egész szezonra joguk volna a fizetésükhöz, mert a Nemzeti Színház is felveszi egész évre a szubvenciót Novisad várostól, amit a város az opera fentartására szavazott meg, azonban megelégszenek a hat hónappal.

Dr. Adamovicsné 20.200, Levova Mita 16.950, Archipova és Baranov 16.200 dinárra pörölték a Nemzeti Színházat s ha a pert megnyerik, bizonyára perelni fog a többi elbocsátott művész is.

A newyorki rendőrséget mozgósították a rablóbandák ellen

Az idén Newyorkban a rablóbandák a szokottnál korábban kezdenek garázdálkodni. Rendszerint karácsony előtt kezdik üzemeiket, most azonban már novemberben megindult a »munka«. A múlt hét utolsó két napján tizenkét rablótámadás történt Newyork utcáin és a banditák zsákmánya 150.000 dollár értékű volt, főleg briliánsékszerekben.

Az egész bünyeyi rendőrség talpon van és a különösen veszélyeztetett helyeket, ékszeresboltokat és a színházból hazatérő közönséget őrzi. A város középpontjában a rendőrök négyoszlopot alakítottak és oda terelnek minden gyanus embert, nemcsak azokat, akiket tettenértek, éjjelente pedig repülő őrszolgák körkálnak. A banditák automobiloikat is megállítanak, amelyek színházból jönnek, de az ékszeres boltok fényesen kivilágított kirakatait sem vetik meg. Az ötödik avenue ékszeres és prémüzleteinek tükkorablakait gyakran bevágják, mert itt a legduzsabb a zsákmány.

Cimbalmozik?

Moravetz cimbalom ALBUMA már megjelent!

Igazi meglepetés a cimbalmozók számára. Kiválóatott briliáns darabok gyűjteménye

Mindenütt kapható.

— **Gavrilovics Pante temetése.** Beogradból jelentik: Szerdán délelőtt folyt le Beogradban a Londonból hazaszállított Gavrilovics Pante volt londoni követ temetése. Délelőtt tíz órakor gyásztisztítást volt a beogradi székesegyházban, amelyen a király képviselője megjelent Danjanovics udvari marsall és jelen volt a kormány legtöbb tagja, számos képviselő, a tudományos akadémia tagjai, az egyetem tanárai, valamint számos kulturális és nacionalista egyesület képviselői. A templomban Dimitrije pátriárka és Nincsić Momcsilló külügyminiszter tartottak gyászbeszédet. A templomból a kormány tagjai vitték ki vállakon a koporsót a székesegyház előtti térre, ahol a beogradi tudományos akadémia és az egyetem nevében Szta-nojevic Sztanoje egyetemi tanár mondott beszédet. Innét az akadémia tagjai és az egyetemi tanárok vitték a koporsót a gyászkocsira. Az impozáns temetési menetet a Knez Mihajla és Kralja Milana uccán át a Terazijára vonult, ahol Obadics Riszta, az állami irattár főnöke a külügyminiszterium nevében, Doicsics Jovan, a kiváló költő pedig a külügyminiszterium tisztviselői nevében beszélt. A temetőben dr. Gyorgyevics Tihomir volt iskolatársai és jóbarátai nevében bucsuztatta el a halottat.

— **Freiherr von und zu Eglöfs bünpöre.** Berlinből jelentik: Berlin egyik bírósága előtt nagyszabású bünpör tárgyalását kezdték meg hétfőn. A vádlott Ludwig Oertel, alias Freiherr von und zu Eglöfs. A bünpörben családok és egyéb büntettek olyan halmaza szerepel, amilyenhez fogható alig fordult még meg bíróság előtt. A harminc éves vádlott már eddig is többszörösen büntetett előéletű. Vele együtt a vádlottak padjára került egy kereskedő és egy iróadásiszony. Nem kevesebb, mint csalást, sikkasztást, házasságszédelgést és más büncselekményeket követett el. Eglöfs atyja egy régi bajor nemesi család tagja volt, aki azonban 1876-ban 800 márka évi juttatás ellenében lemondott nemesi rangjáról. Fia, a tárgyalás vádlottja, mégis azt állítja, hogy ő jogosult a bárói cím viselésére, mert atyja kényszerfelyzetben mondott le rangjáról s így lemondása érvénytelen. Különben is a bajor király 1918-ban neki megadta a nemességet. A vádlott tizenéves korában már betörést követett el egyik nagynénijénél s akkor két hónapi fogságot kapott. Tizenhat éves korában már apja volt egy gyermeknek, a gyermek anyja egy tizenöt éves leány volt. Nem sokkal a háború kitörése után egy berlini kórházban mint főorvosorvos lépett föl és különböző családokat követett el. A forradalom után a drezdai városparancsnokság tagja volt, ezután a román követőtől kapott részben valódi, részben hamis okmányokkal külföldre utazott. A tárgyalás valószínűleg több napig fog tartani.

— **Letartóztatott sikkasztó.** Budapestről jelentik: Az Engel H. filmkölcsönző vállalat a főkapitányságon feljelentést tett Szemes Endre nevű pénztárosa ellen, aki szombaton elmaradt hivatalából s mivel elmaradása gyanút keltett, pénztárvizsgálatot tartottak. Kitént, hogy Szemes pénztárlapok meghamisításával 30 millió koronát sikkasztott a vállalatból. A detektívek Szemeset előállították a főkapitányságra, ahol beismerte a sikkasztást. A sikkasztó tisztviselőt beismerő vallomása után őrizetbe helyezték.

— **Moszkváig közlekedik a párisi expressz.** Varsói híradás szerint a Páris—berlin—varsói expresszvonat legközelebb egészen Moszkváig fog járni. Ugy tervezik, hogy az expresszvonatpár hetenként háromszor fog közlekedni.

— **Rejtélyes halál az operaénekes lakásán.** Newyorkból jelentik: A társaság egy ismert alakját, a szépségéről ismert Taylor asszonyt Taucher nevű operaénekes villájában megmérgezve holtan találták.

— **Mayer János lesz Nagyatádi utóda.** Budapestről jelentik: A kisgazdapárt szerdai értekezletén Mayer Jánost választották meg a Bethlen miniszterelnökkel való tárgyalások folytatására. Politikai körökben úgy tudják, hogy Bethlen miniszterelnök legközelebb Mayer Jánosnak fogja felajánlani a földművelésügyi tárcát.

— **Közigazgatási tisztviselők kinevezése Bánáthban.** Beeskerekről jelentik: A belügyminisztertől távirati rendelet érkezett Beeskerekre, amely szerint Nádasdi Gyuró kovacsikai főszolgabíró felmentették és helyére Kolarovics Dusan, volt vinkovcei vasúti komesszár nevezték ki. A kovini főbíró: Gorsa Józsefet felmentették és helyére Radonov-Génies Mitát nevezték ki. Gyorgyevics István nova-kanizsai főbíró felmentették és a főszolgabíroság vezetését ideiglenesen Lázics Tósóra bízták.

— **Szerencsétlenség a Begán.** Beeskerekről jelentik: A Beeskerek és Ittebe között közlekedő személyszállító hajó Bega-Szent-Györgynél nem köt ki, hanem csónakon viszik a felszállani akaró utasokat a hajóhoz. Szerdán Varga János Lajos két asszonyt, Kilitics Veljkát és Kosztics Janicát vitte csónakon a hajóhoz. Amikor a csónak a hajó közelébe ért az egyik asszony felállt a csónakban, amely felbillent és mind a lárman a vízbe estek. A két asszonyt sikerült kimenteni, de Varga Lajos elmerült a habokban és holttestét sem találták meg.

— **A kereskedelmi alkalmazottak tiltakozó gyűlése a késői záróra ellen.** Beeskerekről jelentik: A kereskedelmi alkalmazottak szerdán délelőtt gyűlést tartottak, amelyen tiltakoztak az ellen, hogy az üzletek kilenc-tíz órán át nyitva vannak és követelték a nyolc órai munkaidő betartását.

— **Bolti tűz.** Beeskerekről jelentik: Szerdán délután tűz ütött ki Pavlovics Zsiva fűszerüzletében. A tűzoltók idejében érkeztek a tűz színhelyére és sikerült a tüzet lokalizálni.

— **Egy francia munkás agyonverte gyermekét, mert mindig sirt.** Párisból jelentik: Vesoulban a csendőrség letartóztatott egy huszonhat éves napszámot, aki ellen saját felesége tett följelentést. A férfi a falhoz verte 14 hónapos kisgyermekének a fejét, míg meg nem halt, aztán összetörte kezét-lábát. A vadállatias ember bevallotta bűnét. Azzal mentegőztött, hogy a gyermek mindig sirt és éjjelente nem tudott tőle aludni.

— **Rejtélyes halál a mulatság után.** Budapestről jelentik: Pécsen Fehér Ákos nyugalmazott máv. ellenőr múlt hét szerdáján éjjel meghalt. A boncolás megállapította, hogy halálát a vékonybél leszakadása okozta, ami egyszerű esés folytán nem következhetett be, hanem csak erős ütés vagy rugás eredménye lehet. Megállapították azt is, hogy a jobb combcsont kificamodott és a baloldali bordák eltörték, amit külső erőszak okozhatott. A haláleset körülményei ismeretlenek. Fehér Ákos a múlt szerdán késő este érkezett meg Budapestre. Az állomásról egyenesen az egyetemi étterembe ment, ahol nagyobb társaság mulatott. Fehér hozzájuk csatlakozott. Mikor éjfél után hazafelé indult, erősen ittas volt. Hajnalban hörögve a földön találták meg. A mentők a sebészeti klinikára szállították, ahol aztán meghalt. Az ügyészség elrendelte a nyomozást. Fehér Ákost Szubotícán is jól ismerték. A háború alatt évekig a szubotícai vasutigazgatóságnak volt a tisztviselője.

— **Roth Olga kozmetikai intézetében.** Kr. Aleksandrova utca 4. szám alatt, a Rossia Fonciére pótájában, félemlen. modern szépségápolás, archörhámlesztás, alkalmatlan hajszálak, pattanások, szemölcsök, szeplők, máifoltok végleges eltávolítása. Kapnak saját készítményű kiváló hatású kenőcsök, puderek, főgyszappanok, arcfehéritő- és szeplőkénőcsök stb.

— **A süketek drótnélküli telefonja.** A newyorki Radio News igazgatója, Grensbuck, egy készüléket talált fel, amely lehetővé teszi, hogy a süketek egy része szintén élvezhesse a rádióhangversenyeket. Vannak ugyanis olyan süketek, akiknél a fül belső része és a hallóideg teljesen egészséges, de a dobhártyájuk annyira megkeményedett és megvastagodott, hogy a hangot nem bocsátja át. Az új készülék segítségével a hullámrezgések a csontrendszeren át jutnak el a belső fülhöz. A készülék egy csőből áll, amelyben két elektromágnes van. Az elektromágnesek egy kis hatvoltage zseb-batériával töltetnek meg s mikrofon-sorozattal vannak felszerelve. Ezek a mikrofonok fogják fel a drótnélküli telefon hanghullámait. Az elektromágnesek a hullámokat rezgéssé alakítják át. Ha a süket ember ezt a készüléket a fogai közé szeritja, a rezgések a felső állkapcsen át eljutnak a belső fülhöz. Ezt a találmányt a köznapi beszélgetéseknél is lehet használni.

— **Időjárás.** Popovics György közoktatásiügyi inspektor jóslata.) A hideg, derült idő még kitart.

— **Bolgár dohányt csempészték teherhajókkal Bécsbe.** Bécsből jelentik: Egy hónappal ezelőtt a Magyarországból hajón érkező utasok a bécsi rendőrségen feljelentést tettek, hogy a Dunagőzhajózási társaság egyes hajói óriási mennyiségű bolgár cigarettát és dohányt szállítanak Budapest felől Bécsbe. A vizsgálat megindult és 25 osztrák vámtisztviselő ment Hainburgba, az osztrák határállomásra. A megfigyelések azt eredményezték, hogy a Dunagőzhajózási társaság Holic, Saturnus, Uranos és Chronos nevű teherhajói sok millió darab bolgár cigarettát, temérdek dohányt és rózsajelű csempészték be s igen nagy összeggel károsították meg az osztrák államkincstárt, mert a rózsajelű különösen magas a vámja. A Dunagőzhajózási Társaság igazgatósága tárgyalásokat kezdett és ki akar egyezkedni a fővámmivattal.

— **Grazvanszka Kazinó** értesíti t. tagjait, hogy november 15-én este 9 órai kezdettel »Társasági« rendez. Tagok vendéget hozhatnak. Ruha egyszerű sötét.

— **A »Karasica« vízlecsapoló társaság közgyűlése.** A Karasica vízlecsapoló társaság november 16-án tartja évi rendes közgyűlést Pénteknoston.

— **Eljegyzés.** Leh Ancikát (Temerin) eljegyezte ifj. Blazek József B.-Palánkáról. (Mindkettő külön értesítés helyett.)

— **Az Antonia subotícai Ritz-étterme.** Az Antonia második felvonása tudvalevőleg a Ritz-hotel éttermében játszódik s a budapesti előadásnak az is egyik nevezetessége, hogy a színpad élethűen ábrázolja a Ritz-et. A subotícai színpadon természetesen nem lehet a Ritz-éttermet felállítani, de a viszonyokat figyelembe véve, a Müpártolók Köre vasárnap Antonia előadásán is meglepően szép éttermet állított be. A második felvonás díszlete is nagyon szép volt. A színpadi éttermet pedig nagy szakértelemmel Róna Árpád rendezte be.

— **Az Angol-Jugoszláv Klub** tegnap tartotta második tisztújító közgyűlését. Elnök lett dr. Nedeljković Milorad egyetemi tanár; alelnökök Diordiević Dragoszlávné urnó és Hartmann József; titkárok Komor Gyula és Eisler Antal; pénztáros Rieger Imre; könyvtárnok dr. Vidor Imre. Az egyesület november 14-én, pénteken este 8 órakor Kipling-estét rendez, melyen dr. Nedeljković egyetemi tanár, továbbá Coombe és Raynbird urak fognak előadni. Érdeklődőket szívesen látnak.

— **A Subotical Zsidó Patronázs-Egyesület** a szokásos évenkénti gyűlés helyett gondozottjainak téli felruházására november 13-án, vasárnap délután fél 5 órakor a városi színházban tombolával egybekötött gyermekmulatságot rendez.

— **A »Reusz« Zsidó Ifjúsági Kultúregyesület** ismerkedési délutánját i. hó 16-án (vasárnap) délután ¼ 4 órakor tartja meg a Bárány-szálló kistermében, amelyen a tagokat és az érdeklődőket szívesen látja az elnökség.

— **Tüntetés Ausztria nemzeti ünnepén.** Bécsből jelentik: Szerdán általános munkaszünettel ünnepelte Ausztria az osztrák köztársaság megalakulásának hatodik évfordulóját. A kormány tagjai és a diplomaták látogatást tettek Hainisch elnöknel. A nemzeti ünnep alkalmából megtartott csapatszemlén a szocialista munkásság tüntetést rendezett egy lovaszszázad ellen, amelynek diszfelvonulását monarchista tüntetésnek tekintették. Tüntettek Vaugin honvédelmi miniszter ellen is, a rendőrség ébersége folytán azonban a tüntetések minden komolyabb incidens nélkül végződtek.

— **Kétszázötven négyért akarnak meglincselni egy fehér leány haláláért.** Newyorki jelentés szerint Darvilleben (Kentucky) kétszázötven négy nagy tömeg ember egy kőbányába szorított és ostromol. A négyreket kisszámú katonaság gépfegyverrel védi. Az összeütközés oka, hogy a négyrek egy fehér leányt megöltek.

— **Ötvenmillió lei értékű postautalvány fekszik kifizetetlenül az erdélyi postahivataloknál.** Kolozsvárról jelentik: Az erdélyi kereskedőket és iparosokat az általános gazdasági krízis közben az a meglepetés érte, hogy az összes nagyobb erdélyi és bánáti városokban a postahivatalok beszüntették az utalvány kifizetését. Nem kevesebb, mint 50 millió lei értékű utalvánnyal ostromolják a felek hetek óta a postahivatalokat. A postahivatalok naponként csak annyit fizethetnek ki, amennyit bevételnek, a hiányért Bukarestbe kell fordulniok, mert az erdélyi hivatalok oda továbbítják feleslegeiket. Mire a kért hiány 10—14 nap múlva megérkezik, újabb hiány állott elő. A rossz organizáció nem egy kisexisztenciát válságba sodort.

— **Leszakadt emeleti folyosó.** Budapestről jelentik: Az Eötvös-ucca 30. számú házban kedden este a második emeleti folyosó egyik kőköckája kiesett és lezuhant. Eppen a folyosón tartózkodott Turesányi Julia varróleány, aki a lezuhant kőköckával leesett. A kőköcka a földszintre zuhanó varróleány súlyos zúzódást és agyrázkóztást szenvedett. Kedden éjszaka még két házbeomlás történt Budapesten, azonban ezekben az esetekben nem történt baleset.

— **Reményi fotoszalonján** az összes fényképezési munkások 25% árengedményre készülnek.

— **Gyomorbélayoknál** főfűnyodásnál, főbőfőgésnél, étvágytalanságnál 1—2 pohár »Fehér József« keserűvíz alaposan kitisztítja az emésztés utait.

— **Sportbál a Bárányban.** November 15-én, szombaton este rendezi a Subotícai Sport Club idej második táncestélyét a Bárány helyiségeiben. A Sportbálra már eddig is nagyszámú helybeli és vidéki sportsman és sportlány nevezett be a legkülönbözőbb egyesületekből. A Sportbálra meghívókat bocsátottak ki.

— **Lepedat i Jovanović** főelárusítóknál vásárolt sorsjegyekből november 11-én a következő sorsjegyek sorsoltattak ki:
500,000 dinárt nyert: 49844,
2000 dinárt nyert: 10878,
1000 dinárt nyert: 30925 59545 66413 82037.

600 dinárt nyert: 17582 18936 25220 27081 28189 29979 24 30921 34022 69 37909 57049 60486 76294 82036 8234 80 86220 39 89460 98700.

400 dinárt nyert: 4564 7784 6720 62 9315 60 9622 23 28 55 67400 10809 17 95 15405 16354 71 17509 68 70 18921 41 54 19163 75 20402 24 20 22104 58 76 95 22904 84 25511 24 2201 92 27008 19 54 28115 17 33 45 67 70 29936 58 81 95 30966 34002 13 95 35443 56 84 500 36341 49 37906 31 44 79 98 38556 69 95 41010 15 68 96 42210 43 43963 86 45309 18 57 81 47465 71 50 48092 95 49845 53 53213 33 37 54162 89 55711 42 98 56310 77 57009 53 51 58418 59549 55 60434 64738 65213 73 67586 69838 68 70303 10 81 75602 7 11 34 60 80 88 700 76256 86 93 77907 9 78882 82034 57 79 83207 11 83513 23 86286 87927 88809 89436 43 87 500 91948 73 98 94156 95919 80 96877 87 97028 100 98688 94

KINTORNA

•••

Közismert alakja egyik vajdasági városnak egy keszeg ügyvéd, aki arról híres, hogy expenznótáinak kiszabásánál nem ismer kiméletet klienseivel szemben. Elkeseredett emberek már többször meg akarták verni; erre való tekintettel két kijárata van a város végén fekvő házában. Az ügyvéd nappal rendszerint a hátsó kijáratot használja, mert a kerteken keresztül rövidebb az út, míg éjjel az ucca felől tér haza.

Az ügyvéd tegnapelőtt éjjelig dolgozott városi irodájában és mert nagyon sietett haza, kivételesen a rövidebb uton, a kerteken át közelítette meg lakását.

— Nem szeretem, hogy sötét éjjel ezen az elhagyatott uton jössz, — fogadta a felesége.

— Ugyan mi történhetik?

— Félek, hogy még lelétsz valakit.

*

A színházi levegőben már benne van az intrika-bacillus és ez alól a műkedvelő-társulatok sem kivételek. Köztudomású például, hogy... de ne mondjunk neveket és ne áruljuk el azt se, hogy melyik műkedvelő-gárdáról van szó. Szóval az illető primadonna, meg a szubrett utálják egymást, mint az már természetes.

A primadonna a napokban váratlanul lemondta a próbát. Amikor ezt a többiekkel közölték, egyikük megkérdezte:

— Mi baja van?

— Meghült és nem tud énekelni.

A szubrett felsóhajtott:

— Na hálistennek, csak hogy végre ő is belátja.

*

SPORT

•••

Véget ért a harc az M. L. Sz. és a MASz. között

Budapestről jelentik: A nyári futballtilalom hetek óta viharzó ügyében új tárgyalások kezdődtek. Karafiáth Jenő, az OTT elnöke magához kérte a Labdarúgó Szövetség vezetőit, akik új javaslatot terjesztettek elő annak az előrebocsátásával, hogy ezzel az előterjesztésükkel már az engedékenységgé legvégső határáig mentek el.

A négy pontba foglalt javaslat szerint az MLSz június 24-étől augusztus 20-ig játéktilalmat rendel el, június 17. és 24. között csak a legszükségesebb esetben engedélyez mérkőzést és a bajnoki mérkőzéseket csak augusztus utolsó vasárnapján kezdi meg. Ezenfelül június 1. és 17. között is fentart egy vasárnapot a társaságok részére.

Karafiáth Jenő kijelentette, hogy a javaslatot a MASz elé terjeszti. Ez még hivatalosan nem történt meg, de az MLSz-ben máris tudni vélik — és pedig teljesen megbízható forrásból — hogy a MASz képviselői elfogadhatónak találták az MLSz legutolsó ajánlatát és így a legközelebbi napokban létre jön a meg egyezés a szövetségek között a nyári futballtilalom hosszúra nyúlt harcában.

Beeskerek:

Jugoszlávia (Beograd)—Obilics 6:1 (2:1) Barátságos. A bajnokesapat játsza győz.

Noviszd—Zimony. Noviszd és Zimony válogatott futballcsapatai vasárnap Noviszdön mérkőznek. A városközi mérkőzést Zsivánovics bíró fogja levezetni.

Elhalasztották a J. Makkabi birkózóversenyét. Noviszadról jelentik: A J. Makkabi vasárnapra hirdetett országos birkózóversenyét december hónapra halasztotta.

Bécs:

Admira—Sparta 4:1 (2:0).

Slovan—Vienna 2:1 (1:0).

Hakoah—Rudolphshügel 3:3 (1:1).

Hertha—WAC 3:2.

KÖZGAZDASÁG

Németország közvetíti a boszniai szilvát. A háború előtt a boszniai szilvaexportot Budapest bonyolította le. Itt kezelték, osztályozták és tárolták az európai piacokra irányuló szilvafeleslegeket az utóbbi években. Ma Németország közvetíti a keresett boszniai szilvát az északi államoknak, Svájcnak és Lengyelországnak. A tavalyi rekordtermés után, amikor 5000 vagonból 3500 vaggont exportált Jugoszlávia, az idén a kivitel legfeljebb 500 vagonra tehető. A tavalyi 350 dináros ár helyett ma 10—11 dinárt fizet a külföld a boszniai szilváért feladó-állomáson. A boszniai szilvának azonban a kaliforniai szilva diadalmas versenytársa lett.

Meghiusult az oszijekai fakereskedők kartellje. Oszijeken oly nagy számban létesültek a fakereskedések, hogy a nagy konkurencia érzékenyen érintette a szakmát. Egyes ottani fakereskedők felvetették a kartell eszméjét és megbeszélésre hívták össze a fakereskedőket. Az értekezleten azonban a fakereskedők egy része a kartell ellen nyilatkozott és így az nem is jött létre.

Milliókkal tartozik az államnak a belimanastiri cukorgyár. Az államvasutak igazgatósága — mint a »Bácsmegyei Napló« is már jelentette — a cukorrépa-szállítást a belimanastiri állami cukorgyár részére beszüntette. Ennek oka állítólag az volt, hogy akkora cukorrépa-tömeg torlódott össze a gyárban, hogy utóbb már a vagonokat ki sem tudták rakni. A cukorrépa-szállítások beszüntetésének azonban vannak *kulisszatitkai* is. A belimanastiri cukorgyár több mint kétfélmillió dinár fuvarköltéssel tartozik már az államvasutaknak, mely hátralékot ezideig nem tudták a cukorgyáron behajtani. Azonkívül is tartozik a belimanastiri cukorgyár az államnak fogyasztási adó címén mintegy hatmillió dinárral.

Még a kártyagyár is megbukik. Az idők és a rettenetes gazdasági válság jele, hogy a kártya- és a koporsógyarak is válságba jutnak. Az embereknek sem kártyára, sem koporsóra nincs pénzük, el lehet gondolni, mennyire nincs emmivalóra, ruhára s kulturára. Bécsben az Internationale Spielkartenfabrik lett fizetéseképtelen. A passzívái ötmillióárd osztrák koronát tesznek ki.

Ármentesítő társulat alakul Noviszdén. Lukics Jován noviszadi polgármester-helyettes a jövő hétre hívta össze az új ármentesítő társulat alakuló gyűlését. A Noviszd környékén előtört és fenyegetett területeknél ugyanis nemcsak a város maga, hanem Petrovaradin város, a katonai kincstár és Káty község is, mint birtokosok érdekelve vannak. Az 5789 holdat kitevő árterületből Noviszd városé 1960, Petrovaradin városé 2614, a katonai kincstáré 735 és Káty községé 480 hold. Minthogy az előtört területek két vármegye területére esnek, a földmivélsügyi minisztériumnak kell dönteni, melyik megye területe.

Új vasúti rakodó. Vrbica vasúti kirakodó állomást kap, az eddigi valkányi kirakodó állomás kerül ide. A lakosság köréből nagyszámu deputáció fogja a napokban felkeresni a postaminisztériumot, hogy telefont is kapjon a község.

Hiany-pótlás végett visszaadták a Vojvodina Bank kényszerregezési kérvényét. Noviszadról jelentik: A Vojvodina Bank kényszerregezési kérvénye ügyében dr. Medakovic Dusan törvényszéki bíró, a kényszerregezési ügyek előadója a kérvényt tegnap és ma áttanulmányozta és kiegészítés végett visszaadta a bank jogtanácsosának, dr. Grigorievics Milivoj ügyvédnek. A bíró azt kívánja, hogy a bank pótlólag csatolja kérvényeihez az ingatlanairól szóló telekkönyvi kivonatokat, továbbá azokat a telekkönyvi kivonatokat, amelyek azokra az ingatlanokra vonatkoznak, a

melyeknél a bank akár jelzálogköcsönt, akár más követelést kebeleztetett be. A bank a hiányokat szombatig pótolja, úgy, hogy a vagyonfelügyelő kinevezése a jövő héten fog megtörténni. tén legyen az ármentesítő társulat székhelye. A döntés előreláthatólag Noviszd javára fog esni.

Magyarországon ismét emelik a vasúti tarifákat. Budapestről jelentik, hogy a Máv. igazgatósága értesítette a vidéki üzletvezetőseket, hogy decemberben a vasúti tarifákat újból emelni fogják. A tarifaemelés állítólag tíz százalékos lesz. A tarifaemeléssel ellenértékképpen fokozni fogják a vonatok menetssebességét s a mellékvonalakon is fűtik a vonatokat. A magyar vasutak azzal az indoklással emelik újra a tarifát, hogy a cseh és a jugoszláv tarifa drágább a magyarnál.

TŐZSDE

•••

A dinár külföldi árfolyamai 1924. november 12.

Zürich 7.475.

Budapest 1078—1079.

Berlin deviza 60,3—60,61 milliárd márka, valuta 60,1—60,5 milliárd márka.

Prága deviza 48,9—49,4, valuta 48,85—49,35.

Trieszt 33.275.

Newyork 145.

Zürich, nov. 12. Zárlat: Beograd 7.475, Páris 27.50, London 23.905, Brüsszel 24.875, Milánó 22.45, Amsterdam 207,35, Berlin 123,5, Bécs 0,00732, Prága 15,49, Varsó 100, Budapest 0,006925, Bukarest 2,85.

Beograd, nov. 12. Zárlat: Páris 3,68—3,70, London 319—320, Milánó 2,99—3,0150, Genf 13,35—13,39, Newyork 69—69,20, Prága 2,065—2,07, Budapest 0,0925, Bécs 0,0978—0,0980, Bukarest 38,50, Brüsszel 3,38, Amsterdam 27,80—27,90.

Noviszadi terménytőzsde, nov. 12. Az irányzat változatlan, a forgalom csekély. Árak: Buza 357 dinár, 76 kg-os 365 dinár, 75 kg-os 375—380 dinár, Zab 275 dinár, Tengeri 170—175 dinár, novemberre 220—225 dinár, szerémi novemberre 232 dinár, Liszt 0-ás 550 dinár.

Budapesti gazonatőzsde, nov. 12. A terménytőzsdén a gabonafélékben a kínálat javult, azonban nyitáskor alig van vevő buzára és rozsra. A malmok belöldi buza iránt nem érdeklődnek, mert a lisztüzlet változatlanul pang és nehezen bontakozik ki az üzletmenet.

Nyitáskor 470.000 koronát ajánlottak 78 kilós buzáért, 76 kilós buza 462.500

koronával kelt el. A kínálat jugoszláv buzában emelkedett, aminek oka az, hogy Bécsbe nem vihettek ki buzát a sztrájk miatt és Pozsonyban nincs kelle a jugoszláv buzának. Arról beszélnek a tőzsdén, hogy nagyobb jugoszláv buzátételeket Pozsonyból visszahoznak feladó Budapestre, mert ott nem tudják elhelyezni. A budapesti malmok nagyobb jugoszláv buzátételeket kötöttek le a napokban és most alkuban vannak nagyobb tételekre, miután éppen a nagy árukinálat miatt a jugoszláv buzát a belöldinél előnyösebb árban szerzik be.

Rozs is üzletelen, 420.000 koronás maximális pénzajánlat van rozsrá.

A terménycikkek piacán az árpa és a tengeri iránt van nagyobb érdeklődés. Sörárpát 445—450.000 koronával kötöttek, takarmányárpa 415.000 koronával kelt el.

ROSSIJA-FONCIÈRE

biztosító-és viszontbiztosító társaság

Tűz-, élet-, betörés-, transport-biztosítás

Fiókgazdagság:

Subotica, Aleksandrova ulica 4.

(Rossija Foncière pa'ota) 6635

— A szubotikai Izraelita Nőegylet felruházási ünnepélye. A szubotikai Izraelita Nőegylet csütörtök délután 3 órakor tartja felruházási ünnepélyét a Nép-könyha helyiségében.

Csak a szagos nő gusztusos!

Használjon tehát kizárólag

SELCO virágillatokat

mert ettől nagyon szagos, tehát nagyon kívánatos lesz.

MI A SELCO?

Alkoholmentes teljesen koncentrált legnemesebb tiszta virágillat.

Elegáns hölgy és ur csak ezt használja.

Kapható minden drogueriában, patikában, jobb üzletekben s fodrászoknál

Küldjön be 20 dinárt és kap bérmentve 1 leveggel bármely illatból.

ZETA R.-T. SOMBOR

Jó világítás segíti szemünket és kezünket

OSRAM NITRA

OSRAM felirást kell a villanykörteknél látnunk

NYILTTÉR.

Megtört szívvel közöljük, hogy drágajó nagyanyánk

BRUCH EMILIA

két napi szenvedés után, életének 78-ik évében, folyó hó 8-án d. u. 5 órakor jobblétre szenderült. Hült tetejét f. hó 9-én d. u. 3 órakor helyeztük el a stanisváci izr. sírkertben a szokásos nyugalomra.

Emlékként örökké áldjuk!

Özv. Gráf Miksáné, Özv. Fűredi Zsigmondné, menyec: Kassai Zsó és neje szül. Gráf Elza, Gráf Lilly, Viola Juci és neje szül. Gráf Klári, Gráf Pál, unokái: Kassai Endrike, Kass Ottika, Viola Magduska dédunokái,

Köszönetnyilvánítás.

Fogadják legmálagabb köszönetünket mindazok, akik jelenlétükkel fájdalmunkban osztoztak.

Stanisváci, 1924. november 12.

Kass és Gráf család

Pályázat.

A bačka-topolai izr. hitközség ezennel pályázatot hirdet az elhalálozás folytán megüresedett másodkántor-sameszi állásra, amely azonnal betöltendő.

Pályázótól megköveteltük, hogy sochet-ubodek legyen, a sameszi állás körüli teendőket, valamint az incassót ellássa; szükség esetén az első kántort helyettesítse, ahol előnyben részesül.

Díjazás — természetbeni lakás és fűtésen kívül — megegyezés szerint.

Pályázati kérvények iratokkal felszerelve alulírt Elnökséghez küldendők be.

Bačka-Topola 1924. november hó 10.

Komlós Izidor jegyző

Székely Ignác elnök

Brazíliai, mexikói és aragonit onixból készült írókészlét és dohányzókézlét érkezett. Karácsonyi ajándéknak esetleg már most rezerválható.

Balog Lina cég, Subotica

Felhívás.

A mai napon megvettem Petrekanics János tulajdonát képezett Vilsonova ul. 41 szám alatt levő fodrászüzletét,

Felhívom ennél fogva a megvezett netáni hitelezőit, hogy követeléseiket ezen felhívás megjelentésétől számított 8 nap alatt jelentsék be dr. Kiss József ügyvéd ügyirodájában. Elkésetten érkezett követelés bejelentéseket nem veszek figyelembe.

Subotica, 1924. november hó 3-án.

8610

Dulics Márk

Értesítés

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a Petrekanics János féle Vilsonova ulica 41 szám alatt fodrászüzletet megvettem, azt a modern kor igényeinek megfelelően átszerveztem és ezuton is kérem a t. vendégek további szives pártfogását.

Tisztelettel
Dulics Márk
fodrász

8639

Hirdetmény

A prigl.-sv.-ivan-svilofejevo-apatini lecsapoló társulatnál Apatin székhellyel szabad lakás, fűtés és világítással egybekötött gépészi állás betöltendő.

Kérvények fizetési igény megjelölésével december 15-ig fenti társulat elnökségéhez benyújtandók.

Az állás 1925. január hó 1-én elfoglalandó.

8653

Az elnökség

Felhívás.

„Helios“ cinkográfiai műhelyt megvettem az esetleges hitelezőket kérem, hogy követeléseiket f. hó 20-ig írásban jelentsék be, mert későbbi bejelentéseket nem veszek figyelembe.

Subotica, 1924. november 12.

8671

Ernest Fischer
grafiki umetnički zavod

Vas- és fémöntvényeket

gyárt, nikkel és galvanizál:

KRAUSZ
VELIKI-BECSKEREK,
a törvényszéki palota mellett.
TELEFON 329 760

Elsőrendű szlovén és beremendi

M É S Z

legjobb minőségű száraz

RETORTA FASZÉN

beočini, portland

CEMENT

vagonokban és kisinyben

REVAI ADOLF

Subotica, Csirkepiacz

Telefon 551.

Faszén csomagolva is kapható

MIKULÁS!

KARÁCSONY!

SZERENCSET és JÓLÉTET HOZ

„ELITAS“

AZ ELITAS S. A. ILLATSZERTÁR SZÉTKÜLD

3 (három) karácsonyi csomagot, melyek mindegyike a cég garantált elsőrendű készítményeit tartalmazza. **AJÁNDÉKUL** az ELITAS illatszertár minden csomaghoz ingyen hozza csomagol: 1 nagyon izléses nyakkendő vagy egy pár legfinomabb női harisnyát és ezenkívül 1/4 eredeti osztály-sorsjegyet a 9-ik húzásra amelynek húzása 1925. január elején van. Az osztály-sorsjáték főnyereménye **1.500.000 (egy és félmillió) dinár készpénzben**. Mindenki aki egy karácsonyi csomagot rendel, vagy az aki a csomagot kapja, **ingyen** vesz részt az osztály-sorsjátékban, amely a fenti nyereményen kívül még igen nagy száma készpénz, creményt tartalmaz.

A karácsonyi csomagok tartalma:

I. CSOMAG

- 1 finom Eau de Cologne
- 1 Eau dentrice
- 1 Poudre dentrice
- 1 fogkefe
- 1 francia vagy angol toaleteszappan
- 1 üveg finom parfüm
- 1 Crème elegante
- 1 finom nyakkendő

Ára portóval és csomagolással
145 dinár.

II. CSOMAG

- 1 finom Eau de Cologne
- 1 Kalichloropate dentrice
- 1 Crème speciale
- 1 francia vagy angol toaleteszappan
- 1 Poudre Elitas
- 1 arcrouge
- 1 üveg finom parfüm
- 1 finom női harisnya vagy
- 1 nyakkendő

Ára portóval és csomagolással
160 dinár.

III. CSOMAG

- 1 finom Eau de Cologne
- 1 toalett víz
- 1 Crème speciale
- 1 Poudre Madeleine
- 1 francia vagy angol toaleteszappan
- 1 mod. üveg parfüm
- 1 zsebparfüm
- 1 finom női harisnya vagy
- 1 nyakkendő

Ára portóval és csomagolással
286 dinár.

Minden csomag tartalmaz azonkívül egy osztály-sorsjegyet ingyen. A karácsonyi csomagok tartalmaival a megrendelő több személyt is megajándékozhat. **A csomagok ára a legalacsonyabb reklámár.** — Pénzküldemények a rendeléssel együtt küldendők az

„ELITAS“ R. T. ZAGREB, CIMRE.

A rendelés alkalmával a megrendelő pontos címét és a női harisnya számát is meg kell adni. Tekintettel arra, hogy osztály-sorsjegyeket korlátozott számban tudunk magunknak biztosítani, kénytelenek leszünk azokat a megrendelőket, akik a rendelkezésre álló készlet kimerítése után adják fel rendeléseiket, visszautasítani.

Szállítás azonnal, legkésőbb december 15-ig.

SPITZER LAJOS

SZŐRMENAGYÁRUHÁZÁBAN

SUBOTICA

NAGY

KIÁRUSÍTÁS

KEZDŐDIK

SZŐRMEÁRUKBAN

KABÁTOKBAN és BOÁKBAN

S
E
L
C
O

**ISMERI ÖN MÁR A
Gouttes des Fleurs**

Selco-t?

Ez nem más, mint a virágokból közvetlenül kivont, alkoholmentes, legfinomabb és legnemesebb virágillat. Minden elegáns hölgy és ur csak ezt a koncentrált, diszkrét illatot használja. Az ibolya, gyöngyvirág, heliotrop, orgona, rózsza illatát hetekig tartja. — Kapható: minden gyógyszertárban, drogeriában, jobb üzletben és fodrásznál. Küldjön be ajánlott levélben 20 dinárt és kap bérmentve bármely illatból 1 üveget.

ZETA R. T. SOMBOR

Z
E
T
A
S
O
M
B
O
R

Előrehaladt idény miatt

az eddiginél is olcsóbban
adom el saját készítményű

kötött áruimat

Harisnya, keztyű, téli
alsóruhákat gyári áron!

Beck Jenő

kötöttáru üzeme Pašičeva ul. 10.

Speciális triko-áru üzlet:
Pašičeva ulica 8. Gőzfürdő mellett.

8589

Könyv- és papirkereskedés

Vršacban

élénk üzletmellettel, az iskolák közvetlen kö-
zelében, forgalmas helyen, átköltözés miatt
azonnal eladó.

Közelebbi felvilágosítás e lap kiadóhivatalánál

8631

BÉRBEADÓ

HOSSZABB IDŐRE ÉS PEDIG AZONNAL A
KONTINENTÁL SZÁLLÓ
BEOGRÁD KÖZPONTJÁBAN

Pop Lukine és Kosmajski ulica sarok, 20 új be-
butorított szobával, fürdőszobákkal és szalonok-
kal, étterem és kávéház új berendezéssel, amely
Beogradban elegancia tekintetében egyedül álló.
Alkalmi mulatságokra, összejövetelekre, banket-
tekhez, színelőadásokhoz stb. Az árak és feltéte-
lekért csakis azok forduljanak az alanti címre
kik megfelelő tökével rendelkeznek.

Radenkó Radenković tulajdonos Beograd
Uskoška ulica 10. 8618

**TRAFIKANT GÁBOR
ELŐNYAJANLATA**

Telefon 4-65. SUBOTICA Telefon 4-65

a „ZORKA“

Első Jugoszláviai Vegyipar Rt. képviselőjében
Sósav, Kénsav, Accumulatorsav,
Rézgalic, Vasgalic, Glaubersó,
6192 Calcionalt Sulfat

a „SHELL-COMPANY“ Képviseletében:

- „SHELL“ gépolaj
- „SHELL“ hengerolaj,
- „SHELL“ padlóolaj,
- „SHELL“ nyersolaj (motorolaj)
- „SHELL“ benzín
- „SHELL“ petroleum.

**TUDA KOZÁSI és KÖZVETÍTÉSI INTÉZET
„LUCERNA JURIS“**

kereskedelmi és magánügyekben
BEOGRAD, Kolarčeva 7. II. lépcső, I. em.

A következő ügyekben eljár:

UTLEVÉL LÁTTAMOZÁST 30 dinár eljárási díj ellenében a
vizumdíj hozzáadásával 24 óra alatt utánvét mellett intézi el.
HIVATALOS LAPBAN hirdetéseket közzétesz, a legrovidebb idő
alatt garantálja a megjelölt, u. szintén mindennemű katonai
ügyekben legpontosabb felvilágosításokkal is szolgál.

APRÓHIRDETÉSEK

HÁZASSÁG

Házasságot legjobb körök-
ben díszkrétes elítész Köz-
veitő-iroda Subotica, Agi-
na ul. 11. 8605

**Megérkeztek
az őszi
ujdonjagok:**

- FRANCIA DATOLYA
- MALAGA SZÖLLŐ
- MAZSOLA SZÖLLŐ
- SMYRNA FÜGE
- KOSZORU FÜGE
- KOSÁR FÜGE
- MANDOLA
- MOGYORÓ
- JÁNOS KENYÉR
- VANILIA
- CITRONÁD
- CUKROZOTT NARANCSHÉJ
- SZARDINIA, RAK
- STB. OLAJBAN
- KOESTLIN
- TEASÜTEMÉNYEK
- FÖRKÖLT KÁVÉK
- NYERS KÁVÉK

**nagybani áron
Klein Géza**

fűszer- és csemegeáru
nagykereskedése
Subotica 8552

FOGLALKOZÁS

Bognársegedet keresek
állandó munkára, fizetés
meggyőzés szerint. Samu
István, Ludas 312. sz. 8541

Intelligens nő, 22 éves,
biztos állást keres november
15-ére vagy december
1-ére házvezetőnőnek, há-
zikisasszonynak vagy jobb
házhoz szobalánynak is.
Elmenne esetleg vidékre
is. Mindenben megbízható
és ügyes. — Leveleket
»Megbízható« jeligére a
kiadóhivatal továbbít. 8597

Mákot

minden mennyiségben
átveszek.

Mintázott
ajánlatokat kérek.

Djordje Racić

nagykereskedő, Subotica. 8654

Gépeszi állást keres 28
éves női gépez. ösz-
szes gép- és motorvizs-
gákkal rendelkezik, gép-
gári-, malomgyakorlattal,
villamosághoz ért. Szíves
meghívást kér: Kocsis
Sándor, Martonoš (Bačka)
8630

Magános ügyvéd jobb-
megjelenésű házvezetőnőt
keres december elsejére.
»Diszkreció« jelige alatt.

Cipőtűzőnő felvétetnek. El-
sőrendű munkásnő és csak
olyan jelentkezzék, aki
állandó munkára vállalko-
zik. Polgár, cipőfelőrsz-
készítő, Vilsonova ul. 36.
8692

Perfekt könyvelő, szerb-
magyar levelező, állást
keres. Ajánlatokat »Köny-
velő« jeligére a kiadóhiva-
lára. 8628

Ügyes fiatal manikűrözőnő
és tanulóleányok felvétet-
nek Hirtől Lijka mel-
lett. Havi abonama
naponta fésüléssel 75 dinár.
Manikűrözési árak mélyen
leszállítva. 8591

Műkertészet

házi-, villa-, urasági-díszkertek
bármilyen nagy angolpark-
tervezését és berendezését, a
díszítését elvállaljuk. Birtokadás-
vételrel is foglalkozom. 8641

VÁGÓ GYÖRGY

műkertész Subotica
VII., krug Cara Lazara ul. 13.

Gyakorlott mitfárer állást
keres, elmenne vidékre is.
Leveleket »Beck János« je-
lige alatt a kiadóhivatal
továbbít. 8609

Órássegedet keresek, jó
munkást. Szombati Sarol-
ta, Jelašićeva ul. 8675

Vel.-beeskereki gabonacég
azonnali belépésre ügyes
és szakképzett raktárnok-
keres. Ajánlatokat fizetés
megjelölésű »GABONA«
jelige alatt Bega-hirdetőhoz
Vel.-Beeskerek küldendők.
8350

Polgárit végzet. nős, csal-
ládos kertész-irodai, üz-
leti szolgálati állást keres.
Beszéli a szerb nyelvet is.
Sina István, Zrnai Jovin
trg. 3. 8655

Molnársegedek felvétetnek
a Margit-üzemelésben. 8657

Csinos, ügyes manikűröző-
nőt keresek dec. 1-ére. —
Ugyanott tanulóleányok
felvétetnek. Cím a kiadó-
ban. 8665

KERESEK

azonnali belépésre puba-
faszakmában teljes jár-
tassággal bíró női lenese-
leg nős elsőrendű mun-
kaerőt Szabolcban levő
jóforgalmú üzlettem ön-
álló vezetésére. Horvát,
német nyelv tökéletes bi-
rása feltétlen szükséges.
Állás azonnal elfogatható
Ajánlatokat a kiadóhivatal
továbbít. 8577

Önálló könyvvezető, szerb-
horvát, magyar és német
levelező állást keres szer-
vény igényekkel azonnalra.
Cím a kiadóban. 8672

Szoptatós danka ajánlko-
zik két és fél hónapos
gyermek mellé. Cím: Kli-
necz Vince, Temerin. 8664

**Divat-
rövidáru üzlet**

piactéren kedvező
fizetési feltételek mellett
eladó.

Cím a kiadóban. 8624

Keresek december 1-i
belépésre szoba-
leányt. Fényképes ajánla-
tok Horvát Istvánné Cib,
Bačka, küldendők. 8648

BUTOROK

háló, ebédlő, leányszobák,
teljes lakásberendezések
mélyen leszállított áron

Megrendelést pontosan készítek saját vagy
rajz után. Minden esetben, legmodernebb kivitelben.
Jótállással!

Éder Kálmán mű- és butor-
asztalos

MŰHELY és BUTORRAKTÁR:
Vilsonova ul. 40. (volt képezdével szemben)

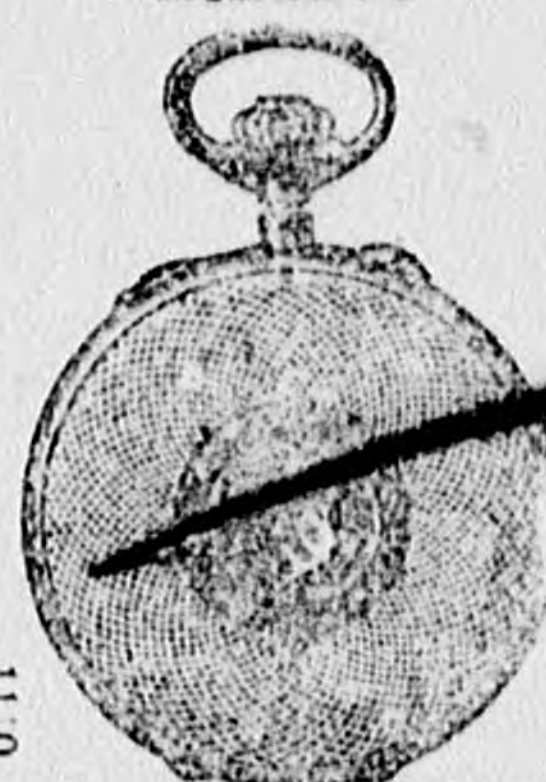
ZSÁK, ZSINEG, PONYVA

kötélárak, halászlé, gátlak, karpitoscsikkek
jutaheszaknak olcsó beszerzési forrása.

**ZSÁKKÖLCSÖNZŐ
LEH és EPSTEIN NOVISAD**

Temerinska ulica 9.

MIELŐTT

órát, ékszert, chi-
naezüst-árukat evő-
eszközöket vagy
szőnyegeket

venne, okvetlenül rendelje meg
nagy képes árjegyzékemet.

Seidling Pál órák, ékszerész és
látszerész NOVISAD
Kr. Petra ulica 28.

Liszt-, gabona-, komló-, szalma-, gyapju-

**ZSÁKOK
PONYVÁK**

legolcsóbban kaphatók

Schossberger és Heréd cégnél Novisad
Futoški put 13. Telefon 531. Távirat „Hessián“.

**Dr. SZEGŐ K.
SZANATÓRIUMA**

gyermek- és felnőttek számára
ABBZIA (Italia)

Hízó, edző, diétikus kurák. Szitobujok, érelmeszesedés.
anyagcsere, női- és idegbajok gyógyítására elsőrangú
gyógyintézet.

7 éven felüli gyermekek kísérel nélkül is felvétetnek.

AJÁNLOK

kereskedőknek és viszontárusítóknak mindennemű
DÉLIGYÜMÖLCSÖT
és olasz terményeket, közvetlen behozatal
ugymint, friss

magóni, citrom, datolya, kaliforniai-szilva,
malaga, mazsola, füge füzérés, kosaras és
csemege füge. Mindennemű déligyümölcs
állandó raktára

WEISZ JÓZSEF NAGYKERESKEDŐ

Subotica, Rudićeva ulica br. 1.

GŐZGÉP 60 HP

Kollman-féle gőzgéppel és kondenzátorral kom-
binálva víz- és fűtőkazánnal, hozzávaló csövekkel
teljesen jó állapotban eladó.

BRÜLL KENDERGYÁR NOVISAD

IRODISTA-(NŐ)

aki a keitős könyvtárban épp úgy mint a né-
met, szerb és magyar levelezésben jártas, azon-
nal felvétetik.

Krausz Ede butor- és szőnyeg áruházában,
Novisad.

KORZÓ MOZI * LIFKA MOZI

Csütörtöktől - vasárnapig

Werner Kraus és Korda Máriafe léptével

A házasságtörő

Grandiózus filmjáték 6 felvonásban.

Rendezte: Korda Sándor.

Luxusfilm!

Venecei kurtizán vagy a meztelen nő

Csodás szerelmi játék 6 felv. színhely Venece. A darabban előforduló szerenádok a Pátervari Opera kórusát énekesnője énekli.

Rendes helyaránt

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címzés közzétételére számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Allatkeresők az apróhirdetés díj felét fizetik. Előfizetési díj havonként 45 din., negyedévre 135 din. Kérdezőkódokhoz válaszanyag mellékelendő.

SEPRONYÉL kemény- és puha fából minden méretben és színben. Csak nagyban Schaller Mihálynál, Nova-Kmizsa. 8169

Eladó: gyermekágyak, ülő- és fekvő-kézi játszószék. Páje Kulundžića ulica 5. 8661

Gradska Kafana Városi Kávéház

minden ünnepnapon csütörtök és vasárnap

Sorai tea

BEER JENŐ szalonzenekarnak közreműködésével.

Eladó egy darab 33 HP 220 voltos villamos motor. Egy darab 110 voltos 40 ampéros A. G. dinamó, kapcsolótájjal. Ham-burger gépműhely, Subotica. 8674

CSEH GYÁRTMÁNYU SAMOTT TÉGLA SAMOTT LISZT

raktárról gyár áron állandóan kapható

TERRA

kemikali áruk képviselője és lerakata

Novisad, Futoški ul. 58. Telefon 22.

Ingven minden vásárlónak egy divatos sapka, aki ruhaszükségletét Földes Samu ruházletében Subotícán (Narod-kávéház mellett) vásárolja. Reklam árami követelmények: Előköpenyek D 42 férfi-föltöny D 650-120 Raglán 600 D. Bőröccs 1100. Nőkabátok 600 Din-től. Gyermekruhák, leányköpenyek minden árbán kaphatók és nagyban.

Antik szaloncukorka

valódi magyar, svájci brokettel áthuzva, valamint különféle háztartásifelszerelések kaphatók

Bega-hirdető V.-Bečkerek

Személyautó 6 üléses, 35 HP. jó állapotban utányosan eladó. Cim a kiadó irodában. 8677

Komplett új kőszobahálószoba utányosan árért eladó. II. Petrova ul. 27. 8625

KISS ZÁLOGINTEZETE

mindenféle értéktárgyak kölcsön ad. Zálogból visszamaradt cirka 500 méter föltészürke finom gyapuzsövet, szallitora; v. férfi, női ruhák és teli abtának való. Ékszeres, ruhák, kabátok, kényerneműek és minden más tárgyak állandóan olcsón eladnak, Subotica 7. kör. Bogovičeva (Kiniži) ul. 12. 2 5697

Pólvaúzatok, csecsemőknek való szobakosár, hímzett függönyvel, mosdóra felszerelhető pólvaúzat, olcsón eladók. Cim a kiadóban. 8355

Fakereskedés Zemun 16. utcáján, saját telkén, 400 négyzetméter és 250 méter utcai fronttal, irodával, kis lakással, motoros fűrésszel eladó, illetve cserél ingtanért, vagy társul. Ajánlatok Julius Berković Zemun címre kéretnek. 6812

KÜLÖNFÉLE

Hízásnál, kövérségnél Fuscin-tabletták teljesen ártalmatlanok és 6 óránál változtatás nélkül is biztosan hatnak. Cim mirigy és nem lúshajtó. Kimerítő leírás ingyen. Blum (Illés) gyógyszerár, főpóstával szemben. 5463

Occasio! Nőfelöltés nagyvásár merkezdődött! Modellek 800 dinártól feljebb. **Eisler Izs.** készruha raktárban, Barátok temploma során. 8631

Elveszett folyó hó 10-én reggel az állomáson egy ezüst cigarettatárca arany monogrammal. Megtaláló jutalom ellenében adja le Skotus Viator ul. 44. 8637

RUM és LIKÖR

ESTENCIÁK

LANDAUER

DROGERIÁBAN

Elveszett folyó hó 10-én reggel az állomáson egy ezüst cigarettatárca arany monogrammal. Megtaláló jutalom ellenében adja le Skotus Viator ul. 41. 8637

Fiatalember részére butorított szoba kiadó. Cim a kiadóban. 8671

Két különbeíratott butorított szoba két intelligens fiatalember részére december 1-én kiadó. Cim: Interreklamiroda. Voinovičeva ulica 7. 8668

Szakképzett öntőt

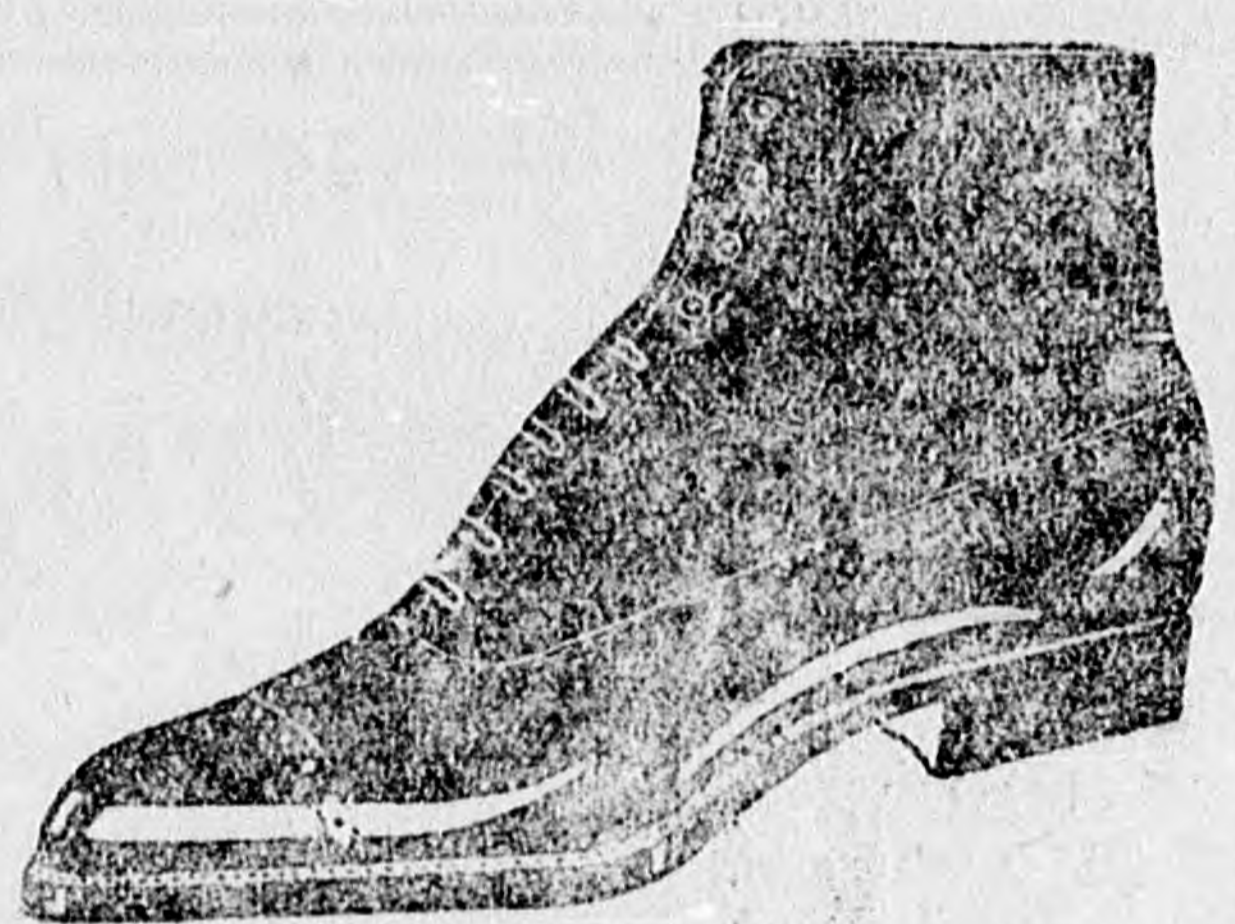
(mestert) keresek. Irásbeli ajánlatot a KURIR hirdetés irodához kérem Subotícára. 8614

Irodának alkalmas nagy üzlethelyiség kiadó. Voinovičeva ulica 5. Az Aleksandrovica ulica mellékutcája. 8609

Hauser Nővérek és Hniz István nő divatermüket Páje Kulundžićeva ulica 29. szám alá helyezték át. 8649

Üzlethelyviség birtéren. Irodának is alkalmas. átadó. Bővebbet a kiadóban. 8645

Praktikus amerikai félgömbölyű cipőt visel

MINŐSÉG 9697

Elegáns ráman varrott férfi cipő. Közkedvelt összeszevőinknél, akik súlyt fektetnek a kényelmes járásra. A cipő elsőrendű boxból van készítve, szilárd talppal és gummi sarokkal, elsőrangú kidolgozás, minden nagyság állandóan raktáron

Din. 369.—

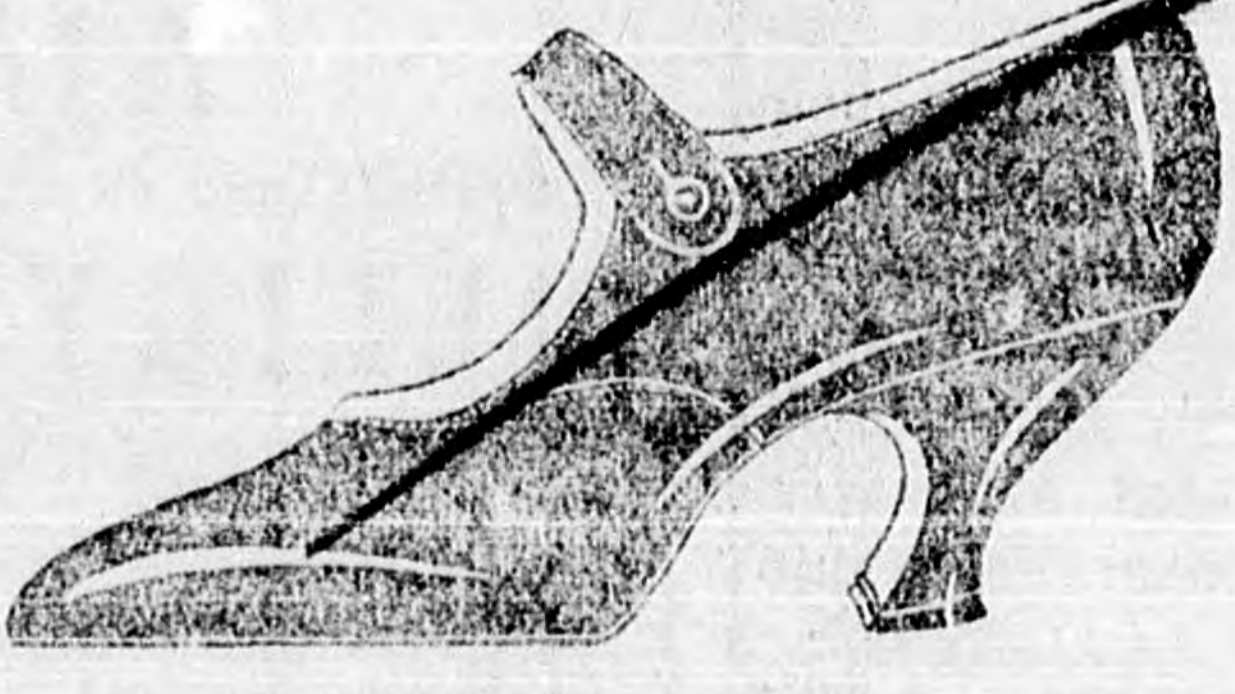

MINŐSÉG 2963

Fiucipők 8-tól 14 éves korig, elsőrendű boxból készítve. Ez a cipő örömet szerez a gyermekeknek, mivel semmi fájdalmat nem éreznek benne. Minden szám állandóan raktáron

Din. 149.—

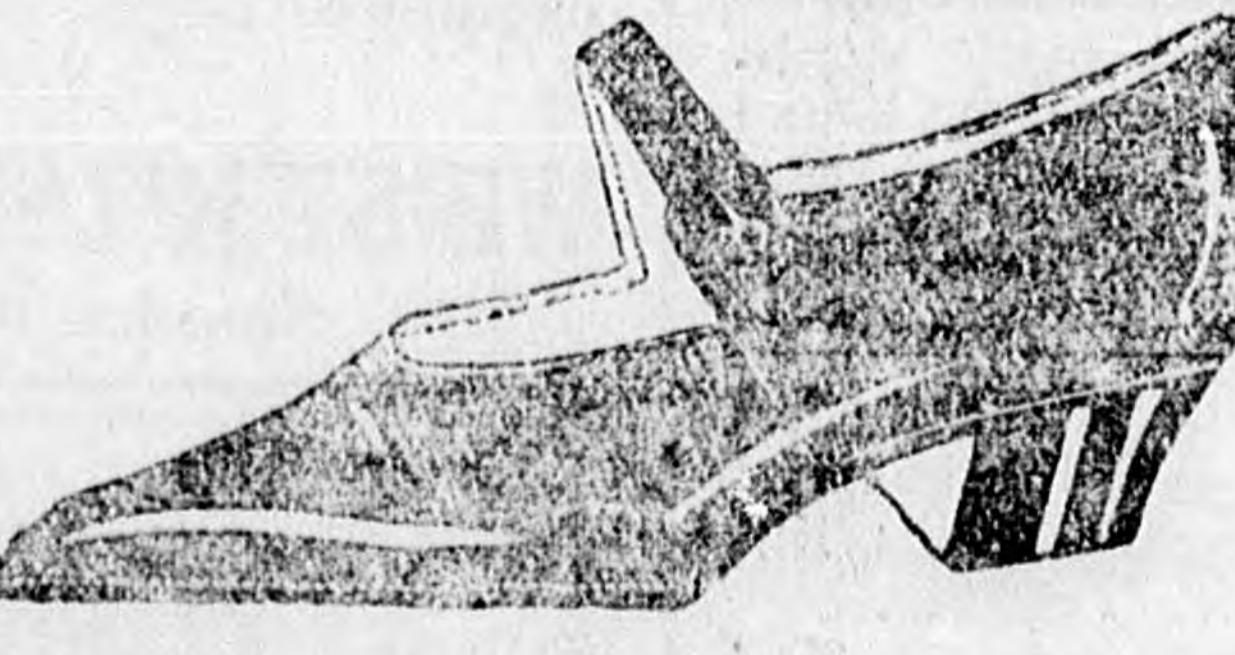
A HÖLGYEK TOVÁBB IS VISELIK

MINŐSÉG 15855

Szép és szolid spanglis cipő, prima lakkból. Hegyes fazon, francia magas sarokkal. Csodásan szép formája kielégít minden kívánságot és elegánsá várársolja a lábat

Din. 299.—

MINŐSÉG 0655

Izléses cipő, amelyeket az egész világon viselnek ugyan a korzón, mint a társaságban, elsőrendű anyagból készítve, alacsony lőr sarokkal és gumival

Din. 199.—

Subotica, Sombor, V.-Bečkerek, Novisad, Beograd, Osijek, Brod, Zagreb, Sarajevo, Dubrovnik, Skoplje

Intelligens német kisasszony kerestek pusztára 3 éves kislányhoz. Cim a kiadóban. 8647

Finom terhemenyű trász elsőrendű varrónőt keresek jó fizetéssel. Cim a kiadóban. 8650

14 házból való írni olvasni tudó kifizetők felvételnek. Cim a kiadóban. 8652

Világlexikon

november 15-ig 125 dinárért megrendelhető a **KURIR** Könyvkiadónál Subotícán 8625

Gyermekekhez vagy társalkodónőnek ajánlkozók okl. tanító. Beszél németül és magyarul. Bővebbet Adám János cégnél, Hajfeld. Bána. 8638

Eörkabátmunkások, gyakorlottak, felvételnek Salamon Sonnenberg cégnél, Subotica. 8642

SATIN garnitúrák plüssel

Készít: **GARDIO** vállalat, Sombor 8115

VÉTEL-ELADÁS

Zongorát, pianót, öthónapos részfizetési feltételek mellett kaphat mindenki. Rendkívül nagy választékul angol és bécsi szerkezetű, valamint átírt szott zongorákban. Kain hangszernagykereskedő Subotica, városi székház.

ZALOGKÖLCSÖNT közvetíték ékszerekre. — Veszek-eladók drágaköveket, ékszerket. — Árverésen visszamaradt tárgyak olcsón kaphatók Pátkainál, Ivan Antunović ulica 4. (Novák-ház, a vasutnál.)

Biztos jövedelem

200.000 dinárral társulhat, új beföldőképes nagyobb iparvállalatokhoz. Ajánlatokat továbbit: Bega hirdetőiroda Veliki Bečkerek. 8547

Ugy stílus- mint modern butorszükséglet legpontosabban és legolcsóbban Sipos és Faj műbutorkészítőknél, Sencanski put 3. szerezhető be. Állandó raktár. 8641